

Årsredovisning 2016

KAMMARKOLLEGIET

Kammarkollegiet
Årsredovisningen 2016
Dnr. 2.3.5-9391-16
Foto: Frog Studios

Förord

”Vi finns till för de därute” brukar jag ofta påminna mig själv och mina medarbetare om. Det är ett perspektiv som skärper utförandet och som dessutom är giltigt oavsett uppgift. Vi på Kammarkollegiet ansvarar för drygt 30 olika uppdrag som är riktade mot medborgare, företag och andra myndigheter. Dessutom är vi en viktig resurs för Regeringskansliet.

Det var därför jag med viss ödmjukhet tillträdde som generaldirektör för Kammarkollegiet i april 2016. Känslan har hållit i sig trots att jag nu är något varmare i kläderna. Våra resultat är bra och vårt arbete gör skillnad tack vare medarbetarnas kompetens och engagemang.

När jag ser tillbaka på våra prestationer under 2016 skulle jag vilja lyfta två av de nya uppdragen som redan uppvisar resultat och som framåt är viktiga. Jag tänker på handläggningen av så kallade narkolepsi-ärenden och ansvaret för avvecklingen av nedlagda myndigheter.

Narkolepsiuppdraget utgår från att staten ska betala ersättning för skada till personer som drabbats av narkolepsi genom vaccinering med Pandemrix. Uppdraget löper över flera år och är av särskild betydelse just för att det berör enskilda individer och familjer.

Även avvecklingsuppdraget är viktigt för den enskilda individen. Uppdraget tar sin utgångspunkt i den grundläggande värderingen att myndigheter ska hushålla med statens medel men också att skapa bra förutsättningar för den personal som blivit uppsagd. Vi har under kort tid från grunden upprättat en intern och väl fungerande avvecklingsorganisation som bidrar till förbättrad samordning och ökad kostnads-effektivitet.

Så här i efterhand kan jag konstatera att vi under 2016 löst våra uppgifter på ett sätt som vi kan vara mycket nöjda med. Kapitalförvaltningen har vuxit och förbättrat den långsiktiga måluppfyllelsen, omsättningen på de statliga ramavtalen är fortsatt ökande, fordringsbevakningen uppvisar hög kundnöjdhet och försäkringsverksamheten har utan kostnadsökningar hanterat påtagligt fler ärenden och också kunnat förstärka stödet till myndigheternas riskhantering. Kammarkollegiet avvecklar

dödsbon och värnar om de personer som efterlämnat sitt arv åt Allmänna arvsfonden. Vi ser att Arvsfonden växer som ett resultat av vår förvaltning. Att vi dessutom infört 3-åriga projektbeslut förenklar för föreningar som beviljas medel ur fonden. Introduktionen av en ny kommunikationsstrategi visar positiva resultat.

Här vill jag även nämna vår samhällsviktiga uppgift att auktorisera tolkar och översättare. Vi har under året erbjudit fler sökande än någonsin att genomgå proven, men tyvärr har ökningen ännu inte fått genomslag i antalet som slutligen auktoriseras.

Under året har jag tagit några för framtiden viktiga interna initiativ. Ett handlar om ledarskap och medarbetarskap. Jag har verkat för att utveckla ledningsgruppen och chefsgruppen i bland annat arbetsmiljö, personalvård, chefsträning och utbildning i medarbetarsamtal. Inom ramen för medarbetarskapet har jag tagit initiativ till tvärfunktionella grupparbeten, diskussioner och föreläsningar. Det här är ett arbete som fortgår.

Två andra framtidsinriktade interna initiativ är beslutet om klimatkompensation vid resor och att ta tag i frågan om vad digitalisering betyder för oss här på Kammarkollegiet och för de vi är till för. Arbetet med digitalisering är en stor och angelägen fråga för hela den offentliga sektorn. Mitt initiativ handlar om att starta processer internt och jag tror att när vi summerar 2017 kommer vi att redovisa några betydande och intressanta resultat på området.

Gunnar Larsson
Generaldirektör

Innehållsförteckning

Resultatredovisning.....	6
Ekonomisk översikt.....	7
Totala kostnader.....	7
Totala intäkter.....	8
Avgifter.....	10
Allmänna arvsfonden.....	11
Bevakning av Allmänna arvsfondens rätt	11
Förvaltning av Allmänna arvsfondens kapital.....	13
Kanslistöd åt Arvsfondsdelegationen.....	15
Auktorisation av tolkar och översättare.....	17
Avvecklingsadministration.....	21
Fordringsbevakning	25
Försäkringsverksamhet	27
Kapitalförvaltning.....	31
Miljörätt.....	38
Registrering av trossamfund	40
Resegarantier	42
Samordnad ramavtalsupphandling – Statens inköpscentral	44
Statliga utbetalningar	49
Stiftelse- och permutationsrätt	51
Övrigt.....	53
Kompetensförsörjning.....	56
Sammanställning över väsentliga uppgifter	61
Resultaträkning	63
Balansräkning.....	64
Anslagsredovisning.....	66
Finansieringsanalys.....	86

Tilläggsupplysningar och noter	89
Redovisningsprinciper	89
Värderingsprinciper.....	89
Övrigt.....	92
Noter	93
Intern styrning och kontroll	111
Undertecknande	112
Bilaga 1. Avvecklingsverksamheten.....	113
Bilaga 2. Försäkringsverksamheten.....	115

Resultatredovisning

I resultatredovisningen redovisas och kommenteras verksamhetens resultat. Redovisningen är indelad i två kapitel: Ekonomisk översikt och Redovisning av verksamhet.

Resultatredovisningen utgår från Kammarkollegiets instruktion. Samtliga uppgifter i instruktionen finns dock inte redovisade, utan kollegiet har utifrån följande kriterier gjort ett urval:

- Uppgiften är avgiftsfinansierad
- Uppgiften ska enligt regleringsbrev återrapporteras
- Uppgiftens kostnader uppgår till mer än fem procent av kollegiets kostnader (cirka 15 mnkr)
- Uppgiftens resultat bedöms vara väsentlig information för regeringen.

RESULTATREDOVISNINGENS NYA INDELNING Årets resultatredovisning har en delvis annan indelning jämfört med tidigare år. Den tidigare indelningen utifrån finansieringskälla har utgått och istället redovisas uppgifterna i bokstavsordning. Varje uppgift beskrivs dock på samma sätt som tidigare. Det betyder en sammanfattning av uppgiftens innehåll och en beskrivning av den eller de prestationstyper som redovisas för uppgiften. I några fall är det inte möjligt eller relevant att redovisa antalet prestationer och då beskrivs prestationerna i löpande text istället.

För varje uppgift redovisas kostnader och i förekommande fall dess intäkter. I flertalet fall skiljer sig prestationerna åt vad gäller omfattning och tid. I sådana fall anger kollegiet endast den samlade kostnaden för uppgiften eller prestationstypen.

Kammarkollegiet har eftersträvat att så långt det är möjligt bedöma verksamhetens resultat. Resultatbedömning har dock endast gjorts för de uppgifter där det är möjligt att göra en objektiv bedömning av resultatet baserad på dokumenterade data och mätmetoder.

Ekonomisk översikt

Kammarkollegiets verksamhet finansierades 2016 med avgifter, anslag samt medel ur Allmänna arvsfonden. Av tabell 1 framgår att kollegiets redovisade kostnader har minskat under 2016. Minskningen är dock en konsekvens av att kollegiet under året redovisat ekonomiska händelser för avvecklade myndigheter. Av det skälet redovisar kollegiet en delsumma i tabell 1 som visar att driftskostnaderna har ökat. Ökningen har skett inom avgifts- och arvsfondsfinansierade verksamhetsområden och har i huvudsak varit enligt plan. Ökningarna har kunnat täckas av ackumulerade överskott eller motsvarande intäktsökningar. Kostnaderna för de anslagsfinansierade verksamheterna har generellt minskat.

Ekonomi kommenteras ytterligare i varje verksamhets respektive avsnitt.

Totala kostnader

TABELL 1

Totala kostnader per verksamhet (tkr)

	2016	2015	2014
Allmänna arvsfonden ¹	56 569	51 075	50 797
Auktorisation av tolkar och översättare	11 909	12 761	12 549
Avvecklingsadministration ²	1 350		
Fordringsbevakning	10 051	8 768	9 404
Försäkringsverksamhet ³	32 325	32 826	31 552
Försäkringsersättningar	206 159	140 592	163 218
Kapitalförvaltning	57 853	56 785	54 575
Miljörätt	9 913	11 276	12 562
Registrering av trossamfund	673	852	916
Resegarantier	4 718	3 681	3 748
Samordnad ramavtalsupphandling - Statens inköpscentral	81 100	80 897	75 395
Statliga utbetalningar	2 463	2 549	2 694
Stiftelse- och permutationsrätt	4 556	4 251	4 337
Övrigt ⁴	24 568	30 135	34 784
Summa kostnader exkl. avvecklingsmyndigheter och transfereringar	298 048	295 855	293 313
Avvecklingsmyndigheter	-7 304	0	-124
Totala kostnader	290 744	295 855	293 190
Totala kostnader inkl försäkringsverksamhet enl transfereringsavsnittet	496 903	436 447	456 408

1. Inkluderar inte de kostnader som faktureras Allmänna arvsfonden av kollegiets kapitalförvaltning och som avser fondförvaltning och ekonomiadministration.

2. Verksamheten redovisas för första gången 2016.

3. Avser försäkringsverksamhetens driftkostnader

4. Inkluderar bland annat narkolepsi, partifinansiering, kanslifunktioner som inte redovisas på annat ställe.

Totala intäkter

TABELL 2

Totala intäkter per verksamhet (tkr)

	2016	2015	2014
Allmänna arvsfonden ¹			
- Intäkter av andra ersättningar	56 569	51 075	50 797
Summa	56 569	51 075	50 797
Auktorisation av tolkar och översättare			
- Anslag	11 909	12 761	12 549
- Avgifter som inte disponeras	2 582	2 604	1 981
Summa	14 491	15 365	14 530
Avveckling av statliga myndigheter			
- Anslag	1 350	0	0
Summa	1 350	0	0
Fordringsbevakning			
- Anslag	720	720	720
- Avgifter och andra intäkter än anslag	9 122	9 112	9 127
Summa	9 842	9 832	9 847
Försäkringsverksamhet			
- Avgifter och andra intäkter än anslag	32 325	32 826	31 552
- Erhållna medel enl transfereringsavsnittet	169 983	165 673	196 002
Summa	202 308	198 499	227 554
Kapitalförvaltning			
- Avgifter och andra intäkter än anslag	61 076	55 620	54 957
Summa	61 076	55 620	54 957
Miljörätt			
- Anslag	9 913	11 276	12 562
Summa	9 913	11 276	12 562

Forts.

TABELL 2, forts.

Totala intäkter per verksamhet (tkr)

	2016	2015	2014
Registrering av trossamfund			
- Avgifter och andra intäkter än anslag	1 100	1 105	1 091
Summa	1 100	1 105	1 091
Resegarantier			
- Anslag	4 718	3 681	3 748
Summa	4 718	3 681	3 748
Samordnad ramavtalsupphandling - Statens inköpscentral			
- Avgifter och andra intäkter än anslag	101 023	103 345	91 359
Summa	101 023	103 345	91 359
Statliga utbetalningar			
- Anslag	2 460	2 080	2 502
- Avgifter och andra intäkter än anslag	3	469	192
Summa	2 463	2 549	2 694
Stiftelse- och permutationsrätt			
- Anslag	4 556	4 251	4 337
- Avgifter som inte disponeras	2 080	3 381	1 736
Summa	6 636	7 632	6 072
Övrigt			
- Anslag ²	35 875	16 467	20 263
- Avgifter och andra intäkter än anslag ³	596 891	13 668	14 397
Summa Anslag	71 501	51 236	56 681
Summa Avgifter och andra intäkter än anslag	858 109	267 220	253 471
Summa Intäkter av avgifter som inte disponeras och erhållna medel enl transfereringsavsnittet	174 645	171 658	199 718
Totala Intäkter	1 104 255	490 113	509 870

1. Avser endast de intäkter som Kammarkollegiet rekviderar som bidrag direkt ur fonden, dvs intäkterna är exklusive de som faktureras Allmänna arvsfonden av kollegiets kapitalförvaltning och som avser fondförvaltning och ekonomiadministration.

2. 20 848 tkr av beloppet år 2016 avser avvecklingsanslagen.

3. I beloppet för 2016 ingår 588 293 tkr som avser mellanskillnad mellan bokfört värde och marknadsvärde vid värdering av SAS på balansdagen.

Avgifter

TABELL 3

Avgifter översikt (tkr)

Avgifter som disponeras	+/- tom 2014	+/- 2015	Int 2016	Kost 2016	+/- 2016	Ack +/- utgå 2016
Kapitalförvaltning	4 548	-1 165	61 076	57 853	3 223	6 606
Kapitalförvaltning, budget enl regl.brev	4 548	1 500	60 000	58 800	1 200	7 248
Försäkringsverksamhet	226 373	25 082	202 308	238 484	-36 176	215 279
Försäkringsverksamhet, budget enl rb	226 373	4 114	196 000	196 000	0	230 487
Försäkringsverksamhet, varav drift	0	0	32 325	32 325	0	0
Fordringsbevakning	-236	1 064	9 122	9 331	-209	619
Fordringsbevakning, budget enl rb	-236	900	9 500	8 700	800	1 464
Registrering av trossamfund	-336	253	1 100	673	427	344
Registrering av trossamfund, budget enl rb	-336	300	1 000	660	340	304
Statens inköpscentral	24 963	6 686	101 023	81 100	19 923	30 324
Statens inköpscentral, budget enl rb	24 963	22 000	100 000	87 500	12 500	59 463
Summa utfall inkl. försäkringsverksamh. Transfereringar	255 312	31 919	374 629	387 441	-12 812	253 171
Summa budget enl rb inkl. försäkringsverksamh. Transfereringar	255 312	28 814	366 500	351 660	14 840	298 966
Summa utfall exkl. försäkringsverksamh. transfereringar	28 939	6 838	204 646	181 282	23 364	37 893

Avgifter som ej disponeras	+/- tom 2014	+/- 2015	Int 2016	Kost 2016	+/- 2016	Ack +/- utgå 2016
Stiftelserätt	-16 258	-871	2 080	4 556	-2 476	-19 605
Tolkar och översättare	-61 631	-10 157	2 582	11 909	-9 327	-81 115
Summa	-77 889	-11 027	4 662	16 465	-11 803	-100 720

Allmänna arvsfonden

Inom området Allmänna arvsfonden redovisas Kammarkollegiets uppgifter att:

- bevaka Allmänna arvsfondens rätt
- förvalta Allmänna arvsfondens kapital
- erbjuda kanslistöd till Arvsfondsdelegationen.

Området finansieras med medel från Allmänna arvsfonden och Kammarkollegiet disponerade under 2016 maximalt 68 500 tkr för detta. De totala kostnaderna har ökat, vilket kommenteras i respektive avsnitt nedan. Uppgiften bevakning av återkrav av projektmedel har dock inget särskilt avsnitt utan kostnadsredovisas endast i tabellen nedan.

TABELL 4

Kostnader per uppgift (tkr)

	2016	2015	2014
Bevakning av Allmänna arvsfondens rätt	16 349	16 482	16 208
Förvaltning av Allmänna arvsfondens kapital ¹	10 115	9 692	9 200
Kanslistöd åt Arvsfondsdelegationen	39 899	34 272	34 267
Bevakning av återkrav av projektmedel ²	321	321	321
Totalt Allmänna arvsfonden	66 684	60 767	59 996

1. Kostnaderna inkluderar kostnader för kapitalförvaltning 8 956 tkr och ekonomiadministration 1 159 tkr.

2. Avser kostnader för de ärenden Arvsfondsdelegationen, med stöd av 13 § lagen om Allmänna arvsfonden, överlämnat till kollegiet för eventuell åtgärd.

Bevakning av Allmänna arvsfondens rätt

Kammarkollegiet bevakar Allmänna arvsfondens rätt till egendom. Det sker på många sätt, exempelvis vid:

- ställningstaganden av arvsrättsliga frågor
- förhandlingar om försäljning av egendom som tillfallit fonden, samt vid
- tolkning av testamenten.

Kollegiet får godkänna testamenten som utesluter fonden. Kollegiet får också besluta om att avstå arv eller försäkringsbelopp som tillfallit fonden.

Egendom som tillfallit Allmänna arvsfonden ska avvecklas så att ett så stort kapital som möjligt tillförs fonden. För avveckling av dödsbon förordnar kollegiet en god man att företräda fonden. En god man hanterar det praktiska kring avvecklingen av dödsboet genom att till exempel reglera skulder och realisera tillgångar såsom lösöre och värdepapper.

Kollegiet ska se till att de gode männen fullgör sina uppdrag snabbt och till bästa nytta för fonden. Kollegiet granskar vidare de gode männens redovisning. I anvisningar till de gode män som kollegiet förordnar framhåller kollegiet att avvecklingen ska ske med respekt för den avlidne.

Sedan flera år har kollegiet interna mål för handläggningstider vid olika moment vid avveckling av dödsbon och vid granskning av testamenten. Bland annat mäts andelen dödsbon som avvecklas inom två år, andelen testamenten som godkänns inom sex månader

och andelen redovisningar från gode män som granskas och godkänns inom sex månader. Ytterligare ett internt mål är att försäljningspriset på fastigheter och bostadsrätter ska uppgå till lägst det bedömda marknadsvärdet.

Inlevererade medel till Allmänna arvsfonden varierar naturligen från år till år, framför allt beroende på hur mycket egendom som har tillfallit fonden och som har realiserats under året. De fastigheter och bostadsrätter som tillfaller fonden representerar stora värden. Innan försäljning sker låter kollegiet oberoende värderingsmän värdera objekten. Under flera år har de genomsnittliga försäljningspriserna legat betydligt över de priser som kommit fram vid värderingarna. För år 2016 har försäljningspriset legat över värderat pris, i genomsnitt för fastigheter med cirka 17 procent och för bostadsrätter med cirka 16 procent.

TABELL 5

Inlevererade medel netto till Allmänna arvsfonden (tkr)

	2016	2015	2014
Belopp	630 612	524 578	464 200

Antalet inkomna avvecklings- eller testamentsärenden är högre än antalet avgjorda, vilket innebär att balansen har ökat jämfört med föregående år.

TABELL 6

Antal ärenden

	2016	2015	2014
Antal inkomna	1 628	1 623	1 558
- därav administrativa ärenden ¹	43	35	43
- varav avvecklings- eller testamentsärenden	1 585	1 588	1 515
Antal avgjorda	1 612	1 586	1 479
- därav administrativa ärenden ¹	37	55	40
- varav avvecklings- eller testamentsärenden	1 576	1 531	1 439

1. Ett administrativt ärende är ett sådant ärende som inte direkt kan hänföras till ett avvecklings- eller testamentsärende, såsom exempelvis förfrågningar och Allmänna arvsfondens deklARATIONER.

Kostnaden per avvecklat dödsbo framgår av tabell 7 och definieras som summan av kostnader för året (tabell 8) delat med antalet avgjorda avvecklings- och testamentsärenden för året (tabell 6). Beloppet är därmed arvsfondsenhetens handläggingskostnad per avgjort ärende, exklusive de avgjorda administrativa ärendena. Definitionen har använts historiskt och möjliggör jämförelse bakåt i tiden. Kostnad per ärende har minskat något från år 2015.

TABELL 7

Kostnad per avvecklat dödsbo (tkr)

	2016	2015	2014
Belopp	10,4	10,8	11,3

Under år 2016 har vissa mål som avser handläggningstid inte uppnåtts vad gäller bland annat den sammanlagda tiden för avveckling av dödsbon. Målen som avser inom vilken tid en försäljning av bostadsrätter bör ske och andelen granskade testamenten har däremot uppnåtts.

EKONOMI Den marginella minskningen av de totala kostnaderna är främst hänförlig till minskade övriga kostnader samtidigt som personalkostnaderna ökat något.

TABELL 8

Kostnader för bevakning av Allmänna arvsfondens rätt (tkr)

	2016	2015	2014
Personalkostnader	11 170	10 997	10 551
Lokalkostnader	2 030	2 100	2 047
Övriga kostnader	3 149	3 385	3 611
Summa kostnader	16 349	16 482	16 208

ÅTERRAPPORTERING AV ÅTGÄRDER FÖR ATT BEHÅLLA KVALITETEN I HANDLÄGGNINGEN OCH EFFEKTIVISERA VERKSAMHETEN

Arvsfondsenheten har sedan 2015 en arbetsgrupp som arbetar med att upprätta nya och uppdatera befintliga mallar för skrivelser och beslut på enheten. Syftet har varit att både förenkla arbetet men även att påverka effektiviteten i handläggningen. En målsättning har även varit att använda ett klart och enkelt språk i handlingarna för att göra innehållet mer tillgängligt för mottagaren. En översyn av enhetens rutiner har inletts för att uppdatera och strukturera dessa på ett ändamålsenligt sätt.

Under år 2016 har den elektroniska tjänsten för dödsboanmälan förbättrats, vilket gör det enklare för ingivaren att rapportera ett dödsfall till kollegiet. Genom denna tjänst får kollegiet mer kompletta uppgifter om dödsbona. Fler dödsbon kan därmed tas om hand tidigare i processen. Ett snabbt tillträde minimerar risken för att värden i dödsbon förstörs eller försvinner samt att det förhindrar obehörigas tillträde till dödsboets tillgångar.

Förvaltning av Allmänna arvsfondens kapital

Förvaltningen av Allmänna arvsfondens kapital är sedan januari 2012 underställd Fonddelegationen vid Kammarkollegiet. Enligt Fonddelegationens instruktioner förvaltar sedan Kammarkollegiet fondens kapital. Förmögenheten har fördelats i en kassaportfölj

som syftar till att hantera löpande in- och utflöden samt en investeringsportfölj som syftar till att ge en långsiktigt god avkastning.

Riktmärket för Allmänna arvsfondens placeringar, utöver en marginell kassaportfölj om en procent, är 60 procent aktier, varav 20 procentenheter placerade i det Svenska aktiekonsortiet (AKS), 20 procentenheter i Aktieindexkonsortiet (AKX) samt 20 procentenheter i det Utländska aktiekonsortiet (AKU). Riktmärket innehåller dessutom 28 procent i räntekonsortiet (RK), tio procent i Företagsobligationskonsortiet (FOK) samt en procent i alternativa investeringsfonder (fastighetsfonder). Andelen alternativa investeringsfonder kommer att öka framöver, vilket motiveras av fondens långsiktiga placeringshorisont och begränsade behov av likviditet. Denna tillgång förväntas förbättra den riskjusterade avkastningen på sikt.

Den höga aktieandelen är beslutad mot bakgrund av fondens långa placeringshorisont. Under 2016 har tillgångspriser stigit, vilket förklarar den goda totalavkastningen på cirka 8,5 procent. Trots nettoutflöden ur fonden har den goda avkastningen medfört att marknadsvärdet för fonden stigit. Vid utgången av 2016 var det förvaltade kapitalet cirka 8,22 miljarder kronor att jämföra med 7,65 miljarder kronor vid årets början.

TABELL 9

Förvalt kapital i Kammarkollegiets konsortier, marknadsvärde vid årets slut (mnkr)

	Avkastning i procent			Portföljegenskaper	
	Portfölj	Jfr-Index1	Diff	Aktiv risk	Info-kvot
2014	13,2	12,8	0,3	0,5	0,7
2015	4,0	4,4	-0,4	0,6	Neg
2016	8,5	8,3	0,1	0,7	0,2

Den totala avkastningen var på 8,5 procent under 2016. Portföljens positiva avkastning förklaras av placeringsinriktningen med 60 procent aktier, vilket lönat sig eftersom den svenska börsen stigit under året och samtidigt avkastat mer än andra tillgångsslag som till exempel räntebärande placeringar. Den relativa avkastningen var något högre än för jämförelseindex, det vill säga Kammarkollegiet har bidragit till att skapa ett mervärde för fonden. Informationskvoten antyder även att den riskjusterade avkastningen var tillfredsställande.

EKONOMI Den sammantagna avgiften för kapitalförvaltning har ökat eftersom förvaltd volym ökat något under året (till följd av stigande tillgångspriser) trots nettoutflöden ur fonden. Till det ska läggas att avgiften efter beslut i Fonddelegationen varit 0,115 procent på förvaltd volym men med reservationen att den totala förvaltningsavgiften maximalt fått uppgå till 9 500 tkr under 2016. Avgiften 2016 uppgick till 8 956 tkr (2015: 8 572 tkr).

Antalet utbetalningar av bidrag och inbetalningar till fonden ökar kontinuerligt. Till det ska läggas att rutiner utvecklats kring säkerheten rörande bland annat bidragsutbetalningar samt att bokslutsprocessen har standardiserats. Åtgärderna har utförts med målet att dels öka effektiviteten, dels förbättra kvaliteten i den ekonomiska hanteringen av fondens medel. Kostnaderna för ekonomiadministration 2016 uppgick till 1 159 tkr (2015: 1 120 tkr).

TABELL 10

Kostnader för förvaltning av fonden och ekonomiadministration (tkr)

	2016	2015	2014
Personalkostnader ¹	1 159	1 120	700
Lokalkostnader	-	-	-
Övriga kostnader ²	8 956	8 572	8 500
Summa kostnader	10 115	9 692	9 200

1. Avser kostnader för ekonomiadministration.

2. Avser kostnader för kapitalförvaltning.

Kanslistöd åt Arvsfondsdelegationen

Kammarkollegiet svarar för kanslistödet åt Arvsfondsdelegationen, som är en egen myndighet. Kollegiet registrerar ärenden, bereder dem och ger delegationen förslag till beslut. Arvsfondsdelegationen beslutar i ärendena. Kollegiet ansvarar även för att informera allmänheten om Allmänna arvsfondens ändamål och fondmedlens användningsområden. På samma sätt som för annat kanslistöd som kollegiet tillhandahåller redovisas endast kostnaden, se avsnittet Övrigt. En utförlig rapportering om delegationens arbete och resultat finns i delegationens årliga verksamhetsberättelse.

EKONOMI Kostnaderna för verksamheten har ökat i förhållande till 2015.

Kostnadsökningen är hänförlig till dels ökade personalkostnader på grund av att verksamheten förstärkts med jurist- och handläggartjänster, dels ökade kommunikationsinsatser och fler utförda utvärderingar under 2016.

TABELL 11

Kanslistöd åt Arvsfondsdelegationen (tkr)

	2016	2015	2014
Personalkostnader	21 496	19 084	19 151
Lokalkostnader	2 043	2 113	2 059
Övriga kostnader	16 360	13 075	13 057
Summa kostnader	39 899	34 272	34 267

ÅTERRAPPORTERING AV ÅTGÄRDER FÖR ATT BEHÅLLA KVALITETEN I HANDLÄGGNINGEN OCH EFFEKTIVISERA VERKSAMHETEN

Under 2016 har ett omfattande internt utvecklingsarbete för beredningen av inkommande ärenden genomförts. Till viss del handlar det om att öka rättssäkerheten ytterligare i form av uppdaterade villkor för projektstöd, ny utformning av beslutsunderlag till delegationen och mer ändamålsenliga anvisningar till projektens revisorer. Det handlar även om en omställning till en modell med fleråriga beslut för projektstöd. Utöver detta har

utformningen av besluten till bidragssökande organisationer utvecklats, vilket innebär en ökad tydlighet och en förbättrad möjlighet till uppföljning av projektens genomförande. Villkoren för utbetalning av projektmedel till projektdrivande organisationer har ändrats och därigenom bidragit till större säkerhet i dessa utbetalningar.

För att effektivisera och förenkla den interna beredningen av ärenden finns ett behov av att kartlägga och åskådliggöra de interna arbetsprocesserna. En intern arbetsgrupp har tillsatts för att genomföra ett sådant arbete. Arbetsgruppen ska även se över, uppdatera och strukturera styrdokument som gäller för de interna arbetsprocesserna. Syftet med styrdokumentet är att ge medarbetare och chefer ett effektivt stöd i det dagliga arbetet och därmed bland annat bidra till att kvalitetssäkra hantering och bedömning av inkomna ärenden.

När det interna arbetet effektiviseras, förenklas och förtydligas kan motsvarande göras externt, gentemot de sökande. Målsättningen är att arbetet ska leda till högre volymer av inkommande ansökningar och antal beviljade projekt. Inte minst ger förbättrade och kvalitetssäkrade interna rutiner och processer en ännu högre rättssäkerhet.

Under 2016 utvecklades och driftsattes även ett för verksamheten nytt diarium. Under 2017 är siktet inställt på att införa ett nytt ärendehanteringssystem och ett elektroniskt mottagande av inkomna ansökningar.

För att underlätta för sökande organisationer och för att höja kvaliteten på de projektansökningar som inkommer har webben utvecklats. Bland annat finns numera möjligheten att testa sin projekttidé direkt på webben genom ett snabbtest. En ökad kvalitet på inkommande ansökningar ger en effektivare handläggning.

Auktorisation av tolkar och översättare

Kammarkollegiet har i uppgift att auktorisera tolkar och översättare. Det görs genom att anordna skriftliga och muntliga prov och att tillsammans med anlitade språkbedömare, sakkunniga och språkassistenter bedöma genomförda prov. Auktorisation för tolkar sker på grundnivå (AT) och inom rätts- och sjukvårdsområdet även på specialistnivå (RT och ST). Översättare auktoriseras till eller från svenska och ett främmande språk.

Den formella benämningen på en översättare som auktoriserats är auktoriserad translator. Auktorisationerna gäller i fem år och kan därefter förnyas. Kollegiet utövar tillsyn över dem som auktoriserats och för även ett register över dem. Ett register förs också över tolkar som genomgått viss tolkutbildning.

Utgångspunkten för Kammarkollegiets beslut om vilka språk som blir aktuella för auktorisationsprov är samhällets behov. Kollegiet kan dock inte auktorisera tolkar i alla språk trots att det finns både behov och intresse. Avgörande för möjligheten att auktorisera är att det aktuella språket har ett standardiserat skriftspråk och att kollegiet har tillgång till språkbedömare som har den kompetens som krävs.

För att uppnå enhetlighet i beslut finns bedömarinstruktioner framtagna och kollegiet genomför även individuella utbildningar av bedömare samt håller bedömarseminarier. Skriftliga prov är anonymiserade vid rättningar.

Under 2016 har auktorisationsprov för tolkar genomförts i 27 språk och för översättare i 22 språk. I tabellen nedan framgår språken med flest deltagare.

TABELL 12

De fem mest efterfrågade språken utifrån antalet sökanden

Tolkar		Översättare	
Språk	Deltagare	Språk	Deltagare
Arabiska	238	Engelska	25
Persiska	41	Arabiska	14
Ryska	34	Ryska	11
Polska	26	Tyska	11
Dari	23	Polska	6

Prov för auktorisation av tolkar har genomförts vid två tillfällen, prov för bevis om speciell kompetens som rättstolk respektive sjukvårdstolk har genomförts vid ett tillfälle. Även prov för auktorisation som översättare har genomförts vid ett tillfälle. Proven har genomförts på tre orter.

TABELL 13

Prov för auktorisation av tolkar och översättare

	2016	2015	2014
Tolkar			
- Antal deltagare i skriftliga prov	558	441	447
- Antal deltagare i muntliga prov	108	158	165
- Antal nya auktorisationer	49	59	62
Översättare			
- Antal deltagare i skriftliga prov	106	141	130
- Antal nya auktorisationer	20 ¹	9	17

1. Varav en är auktorisation som translator efter ansökan om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Tabellen ovan visar att fler har deltagit i de skriftliga tolkproven under 2016, men färre har auktoriserats. Det omvända gäller för auktorisationsproven för översättare där betydligt färre personer deltog under 2016 jämfört med tidigare år men dubbelt så många auktoriserades. Detta stödjer iakttagelsen från föregående år om att det inte är antalet deltagare i skriftliga prov som gör att antalet nya auktorisationer ökar. Det krävs rätt kunskap och erfarenhet för att klara auktorisationsproven.

Nedan framgår att det totala antalet auktoriserade tolkar sammantaget har ökat något jämfört med de två senaste åren. Det omvända gäller för translatorer, där antalet sjunker trots ett ökat antal auktorisationer under 2016.

TABELL 14

Antal auktorisationer

	2016	2015	2014
Auktoriserad tolk	1 127	1 122	1 114
- varav rättstolk	244	239	232
- varav sjukvårdstolk	172	158	149
Translator	470	479	483

Tabell 15 visar antalet auktoriserade tolkar i de språk där efterfrågan kan anses vara störst. Av dessa språk har det under 2016 endast tillkommit auktorisationer i arabiska och tigrinska.

TABELL 15

Antal auktoriserade tolkar i språk med störst behov¹

Språk	2016	2015	2014
Arabiska	147	138	138
Dari	6	6	6
Persiska	62	63	64
Somaliska	10	10	10
Tigrinska	4	3	3

1. Avser de språk i vilka tolkupdrag är mest efterfrågade, baserat på uppgifter om tolkupdrag från SIC, branschföreningen Språkföretagen och Tolkserverrådet.

UTBILDADE TOLKAR Kammarkollegiet för sedan den 1 januari 2016 ett register över tolkar som genomgått viss utbildning, som står under statlig tillsyn. Vid utgången av 2016 omfattar registret sju utbildningar. Intresset för att registrera sig som utbildad tolk i de nya kategorierna har dock varit lägre än vad kollegiet förväntat. Vid årsskiftet fanns 647 utbildningsbevis registrerade. Till registret överfördes de tolkar som genomgått den sammanhållna tolkutbildningen under Myndigheten för yrkeshögskolans tillsyn och som vid utgången av 2015 fanns i det tidigare tolkregistret.se, se tabell 16 och 17.

TABELL 16

Antal registrerade utbildningsbevis

	2016	2015	2014
Tolk, talade språk, universitet, 90 hp	3	-	-
Tolk, talade språk, universitet, 30 hp ¹	-	-	-
Tolk, teckenspråk, universitet, 180 hp	0	-	-
Konferenstolk, talade språk, universitet, 60 hp ²	12	-	-
Tolk, talade språk, folkbildning	628	431	-
Tolk, teckenspråk, folkbildning	3	-	-
Skrivtolk, folkbildning	1	-	-

1. Utbildningen startar januari 2017.

2. Dessa tolv registerposter är fördelade på sex tolkar, med två poster (språkriktningar) för vardera.

I tabell 17 redovisas registrerade utbildningsbevis vid årsskiftet i de språk där samhällets tolkbehov varit störst.

TABELL 17

Antal registrerade utbildningsbevis i språk med störst behov

Språk	Tolk talade språk, folkbildning	Tolk, talade språk, universitet 90 hp
Arabiska	227	1
Dari	20	-
Persiska	41	-
Somaliska	35	-
Tigrinska	15	-

Både tolkar och översättare har fått besked om provresultat inom den interna målnivån (80 procent).

TABELL 18

Handläggningstider

	2016	2015	2014
Besked till tolk inom två månader efter provdagen (skriftliga prov)	100%	99%	81%
Besked till översättare inom tre månader efter provdagen	97%	96%	100%

EKONOMI Kollegiets kostnader har minskat jämfört med 2015. Eftersom färre tolkar klarade det skriftliga provet blev även antalet muntliga prov lägre. Det ledde till att konsultkostnaderna för rättning av terminologiprov och bedömning av muntliga prov har sjunkit. Även i translatorsproven har färre provdeltagare inneburit minskade konsultkostnader.

I samband med ansökan om auktorisation eller förnyelse av auktorisation tas en avgift ut. Avgiften disponeras inte av kollegiet utan tillförs statsbudgeten via inkomsttitel.

TABELL 19

Intäkter och kostnader, auktorisation av tolkar och översättare

	2016	2015	2014
Influtna ansökningsavgifter	2 582	2 604	1 981
Kostnader	11 909	12 761	12 549
Summa	-9 327	-10 157	-10 568
Ackumulerad summa¹	-81 115	-71 788	-61 631

1. Ansökningsavgifterna disponeras inte av kollegiet utan levereras till inkomsttitel, se även tabell 2.

Avvecklingsadministration

Sedan den 1 januari 2016 har Kammarkollegiet uppdraget att ansvara för kvarvarande avvecklingsfrågor efter det att en myndighet har upphört. Tidigare inrättade regeringen avvecklingsmyndigheter som hanterade uppsagd personal och kvarvarande åtaganden.

Kammarkollegiet har under 2016 genomfört tre avvecklingsuppdrag: Försvarexportmyndigheten, Statens VA-nämnd och Ersättningsnämnden.

I kollegiets uppdrag har det för varje avveckling bland annat ingått att:

- planera och budgetera arbetet
- vidta nödvändiga administrativa åtgärder, till exempel avveckla lokaler och utrustning som inte ska tas över av någon annan myndighet
- slutligt reglera alla fordringar och skulder
- avsluta alla kontrakt och andra åtaganden
- verkställa slutlig arkivläggning
- bistå den som får i uppdrag av regeringen att ansvara för Försvarexportmyndighetens årsredovisning för 2015
- ta över arbetsgivaransvar för personal som har sagts upp till följd av organisationsförändringen.

Kollegiet har även haft uppdraget att överta arbetsgivaransvaret för personer som sagts upp på Valmyndigheten i samband med regeringens beslut om att myndigheten ska ha Skatteverket som värdmyndighet.

AVVECKLING AV FÖRSVARSEXPORTMYNDIGHETEN

Försvarexportmyndigheten (FXM) avvecklades den 31 december 2015. Kammarkollegiet gavs enligt regeringens beslut den 5 november 2015 ansvaret för avvecklingen av Försvarexportmyndigheten från och med den 1 januari 2016.

Kammarkollegiet har genomfört avvecklingen enligt uppdrag och i enlighet med den plan och budget som lämnades till Regeringskansliet den 1 februari 2016. Det innebar bland annat följande:

Kollegiet tog den 1 januari 2016 över arbetsgivareansvaret för 23 uppsagda arbetstagare. Personalarbetet har varit individriktat och haft sin utgångspunkt i parternas gemensamma utgångspunkter i Omställningsavtalet. Kollegiet har därför tillsammans med Trygghetsstiftelsen och i dialog med arbetstagarna arbetat med tidiga och individanpassade omställningsåtgärder där det övergripande målet har varit att bidra till en snabb omställning. Av de 23 personer som ingick i avvecklingsorganisationen har 16 fått nya anställningar, två har gått i pension och fem personer var vid entledigandetidpunkterna fortfarande arbetsökande.

När det gäller hanteringen av FXM:s lokaler löpte hyreskontraktet ut den 30 juni 2016. Kollegiet vidtog i god tid åtgärder för bland annat återställning och flyttstädning, vilket innebar att lokalerna kunde lämnas på utsatt tid och utan invändningar från fastighetsägaren.

Inventarier (kontorsmöbler, gardiner, armaturer och säkerhetsskåp) överläts till Försvarets materielverk (FMV) efter särskild överenskommelse. Ett mindre antal udda inventarier och material har hanterats genom återvinning.

Samtliga serviceavtal för verksamheten (larm, bevakning, kontorsmaskiner, städ, och så vidare) var uppsagda av FXM, men tillfälliga förlängningar gjordes för att möjliggöra för personal inom ekonomi och registratur att arbeta kvar under första kvartalet 2016 för att

slutföra årsredovisningsarbetet och förbereda överlämningen av arkivet till FMV. Det senare på grund av att Riksarkivet beslutat att arkivet skulle lämnas över till FMV då de tagit över delar av den verksamhet som tidigare bedrevs av FXM.

Arkivet ordnades och förtecknades av arkivarie och registrator som varit anställda på FXM. Arbetet med detta blev klart i maj 2016. Arkivet lämnades därefter över till FMV.

Avvecklingen är ännu inte helt slutförd på grund av att den sista entledigandetidpunkten var den 31 december 2016.

AVVECKLING AV STATENS VA-NÄMND

Statens VA-nämnd avvecklades den 31 december 2015. Kammarkollegiet gavs enligt regeringens beslut den 19 november 2015 ansvaret för avvecklingen från och med den 1 januari 2016.

Kammarkollegiet har genomfört avvecklingen enligt uppdrag och i enlighet med den plan och budget som lämnades till Regeringskansliet den 1 februari 2016. Det innebar bland annat följande:

Kollegiet tog den 1 januari 2016 över arbetsgivareansvaret för fyra uppsagda arbetstagare. Personalarbetet har bedrivits på samma sätt som beskrivits för FXM. Samtliga personer fick nya anställningar före entledigandetidpunkterna.

VA-nämndens hyreskontrakt löpte vid övertagandet till den 30 juni 2016. Kollegiet nådde dock en uppgörelse med fastighetsägaren och kunde därigenom lämna lokalerna redan den 31 mars 2016. Samtliga kvarvarande inventarier bedömdes av ålder- och förslitningsskäl sakna ekonomiskt värde. De kunde därför inte säljas eller återanvändas inom annan statlig verksamhet utan lämnades över till de nya hyresgästerna utan krav på ersättning. Avvecklingen belastades således inte med flyttransport- och återvinningskostnad.

Samtliga avtal för maskiner, städ, bevakning och post var avslutade av VA-nämnden.

Statens VA-nämnds arkiv 1970-2015 har levererats till Riksarkivet då inga delar av nämndens verksamhet övergått till någon annan verksamhet.

Arkivet har ordnats och förtecknats med hjälp av konsulter. Arkivet levererades under våren till Riksarkivet och leveransen har fått godkänt från Riksarkivet. Det digitala materialet levererades vid ett senare tillfälle och även den leveransen har godkänts av Riksarkivet. En överenskommelse har gjorts mellan Riksarkivet och kollegiet om kostnaden för att leverera arkivet till Riksarkivet.

Avvecklingen är inte helt slutförd. Kammarkollegiet har lämnat in en gallringsframställan för VA-nämndens räkning för ett fåtal digitala filer som inte kan läsas eller avlyssnas där Riksarkivet ännu inte fattat beslut.

AVVECKLING AV ERSÄTTNINGSNÄMNDEN

Ersättningsnämnden (ERN) avvecklades den 30 juni 2016. Kammarkollegiet gavs enligt regeringens beslut den 28 april 2016 ansvaret för avvecklingen av ERN från och med den 1 juli 2016.

Kammarkollegiet har genomfört avvecklingen enligt uppdrag och i enlighet med den plan och budget som lämnades till Regeringskansliet den 1 september 2016. Det innebar bland annat följande:

Kollegiet tog den 1 juli 2016 över arbetsgivareansvaret för sju uppsagda arbetstagare. Personalarbetet har bedrivits på samma sätt som beskrivits för FXM. En viktig skillnad var dock att tiden i avvecklingsorganisationen generellt var kortare än i FXM på grund av både tidigare uppsägningsdatum och kortare uppsägningstider. Fyra av sju arbetstagare har fått nya anställningar alternativt startat eget företag. Tre personer var fortfarande arbetssökande vid entledigandetidpunkterna.

ERN har hyrt lokaler och inventarier med mera av Kammarkollegiet. Lokalerna har därmed kunnat återlämnas i tid efter vissa mindre återställningsarbeten och inventarierna har i huvudsak kunnat återanvändas av nya hyresgäster. Ett mindre antal hyllförvaringar har dock avyttras för återvinning på grund av platsbrist.

ERN:s arkiv för tiden 2013--2016-06-30 har levererats till Riksarkivet då inga delar av nämndens arbetsuppgifter övergår till annan verksamhet.

Arkivet har ordnats och förtecknats dels av nämndens egna arkivarier men även av konsult. Arkivet är överlämnat till Riksarkivet. En överenskommelse har gjorts mellan Riksarkivet och Kammarkollegiet om kostnaden för leverans av arkivet till Riksarkivet.

Avvecklingen är ännu inte helt slutförd på grund av att sista entledigandetidpunkten var 2017-01-01.

ÖVERTAGANDE AV ARBETSGIVARANSVAR VALMYNDIGHETEN

Kammarkollegiet har haft uppdraget att från och med den 1 april 2016 överta arbetsgivaransvaret för två (2) medarbetare vid Valmyndigheten i samband med regeringens beslut om att myndigheten ska ha Skatteverket som värmyndighet. Båda har nu gått i ålderspension och ingen av personerna var därmed arbetssökande vid entledigandetidpunkterna.

EKONOMI Under 2016 redovisar Kammarkollegiet avvecklingskostnader om 20 849 tkr enligt anslagsredovisningen. Avsättningarna som fördes över till kollegiets balansräkning uppgick dock till 28 509 tkr. Differensen om 7 304 tkr innebär att Kammarkollegiets verksamhetsutfall i resultaträkningen är underskattat med motsvarande belopp.

TABELL 20

Avvecklingsmyndigheter (tkr)

	Återförda avsättningar för framtida avvecklingskostnader ¹	Kostnader som har anslagsavräknats ²	Netto-effekt på kollegiets verksamhetsutfall	Övertagen balanserad kapitalförändring ³	Årets resultat ⁴	Utgående balans ⁵
Försvarexportmyndigheten	-21 499	14 138	-7 361	-21 499	21 499	0
Statens VA-nämnd	-3 465	2 571	-894	-3 458	3 465	7
Ersättningsnämnden	-3 545	3 531	-14	-3 545	3 545	0
Valmyndigheten	0	966	966	0	0	0
Totalt	-28 509	21 206	-7 304	-28 502	28 509	7

1. Myndigheten beräknar och bokar upp framtida förväntade avvecklingskostnader vilket belastar resultatet

2. Under 2016 redovisade avvecklingskostnader mot respektive anslagspost, intäkter mot anslag har eliminerats (hyresintäkt FXM)

3. Avvecklingskostnader ska enligt myndighetens regeringsbeslut inte anslagsavräknas, avsättningarna ska motsvara årets kapitalförändring

4. Årets resultat förklaras med att överförd avsättning har bokförts mot resultatkonton utan anslagsavräkning, vilket ger en positiv kapitalförändring. Övertagen balanserad kapitalförändring eliminerar av årets kapitalförändring

5. Ackumulerad balanserad kapitalförändring

Kammarkollegiet disponerade under 2016 anslagspost 6 1:11.005 avsett för avvecklingskostnader för Försvarsexportmyndigheten om 30 000 tkr. Under 2016 uppgick de anslagsfinansierade kostnaderna till 13 770 tkr. Avsättningarna som fördes över till Kammarkollegiets balansräkning uppgick till 21 499 tkr; dessa har vänts mot resultaträkningen under 2016. Årets resultat är en positiv kapitalförändring om 21 499 tkr, som motsvarar övertagen negativ kapitalförändring från föregående år.

Kammarkollegiet disponerade under 2016 anslagspost 4 1:5.002 avsett för avvecklingskostnader för Statens VA-nämnd om 2 600 tkr. Under 2016 uppgick de anslagsfinansierade kostnaderna till 2 581 tkr. Avsättningarna som fördes över till Kammarkollegiets balansräkning uppgick till 3 465 tkr; dessa har vänts mot resultaträkningen under 2016. Årets resultat är en positiv kapitalförändring om 3 465 tkr, som motsvarar övertagen negativ kapitalförändring från föregående år om 3 545.

Kammarkollegiet disponerade under 2016 anslagspost 9 4:7.011 avsett för avvecklingskostnader för Ersättningsnämnden om 3 850 tkr. Under 2016 uppgick de anslagsfinansierade kostnaderna till 3 531 tkr. Avsättningarna som fördes över till Kammarkollegiets balansräkning uppgick till 3 545 tkr; dessa har vänts mot resultaträkningen under 2016. Årets resultat är en positiv kapitalförändring om 3 545 tkr, som motsvarar övertagen negativ kapitalförändring från föregående år om 3 458 tkr.

Kammarkollegiet disponerade under 2016 anslagspost 1 6:5.003 avsett för avvecklingskostnader för Valmyndigheten om 1 010 tkr. Under 2016 uppgick de anslagsfinansierade kostnaderna till 966 tkr. Inga avsättningarna fördes över till Kammarkollegiet.

Kollegiets kostnader för avvecklingsadministrationen redovisas för första gången och har uppgått till 1 350 tkr.

TABELL 21

Kostnader för Avvecklingsadministration (tkr)

	2016	2015	2014
Kostnader	1 350	-	-

Fordringsbevakning

Statliga myndigheter har en författningsenlig skyldighet att kräva in och bevaka sina fordringar. Kammarkollegiet tillhandahåller tjänster för indrivning av såväl civilrättsliga som offentligrättsliga fordringar liksom juridisk kompetens avseende tvistiga fordringar.

Det övergripande målet för verksamheten är en korrekt och kostnadseffektiv fordringsbevakning. Målsättningen är att behålla befintliga kunder genom en god kvalitet i arbetet, men även att kunna erbjuda fler uppdragsgivare fordringsbevakningens tjänster. Kollegiet mäter kundnöjdheten genom en årlig enkät till uppdragsgivarna. Målsättningen är att minst 70 procent ska vara nöjda.

Det indrivna beloppet har fortsatt att öka jämfört med tidigare år. Det gäller också antalet inkomna och avgjorda ärenden.

TABELL 22

Indrivning av fordringar (tkr)

	2016	2015	2014
Indrivet belopp	98 455	58 112	50 300

Under året har antalet inkomna ärenden ökat med fyra procent (2015: 8,4 procent) och antalet avgjorda ärenden med 11,1 procent (2015: 5,2 procent).

TABELL 23

Antal ärenden fordringsbevakning

	2016	2015	2014
Antal avgjorda ärenden	28 839	25 948	24 661
Antal inkomna ärenden	32 164	30 919	28 534
Utgående balans (aktiva)	19 271	19 715	18 062
Utgående balans (efterbevakning)	39 679	35 888	32 557
Utgående balans, totalt	58 950	55 603	50 619

En ökning av antalet uppdragsgivare har skett under året.

TABELL 24

Antal uppdragsgivande myndigheter

	2016	2015	2014
Antal uppdragsgivande myndigheter	137	132	126

I en enkätundersökning bland användarna hos uppdragsgivarna ansåg 81 procent att kollegiets tjänster var bra eller mycket bra. År 2015 var motsvarande siffra bland användarna 82,3 procent. Nöjdheten ligger över kollegiets interna målsättning. Den sammantagna bedömningen är att målen för verksamheten är uppfyllda.

EKONOMI Ökningen av kostnaderna för uppgiften är hänförlig till såväl ökade verksamhetsspecifika kostnader som personalkostnader.

TABELL 25

Intäkter och kostnader för fordringsbevakning (tkr)

	2016	2015	2014
Intäkter av avgifter	9 122	9 112	9 127
Intäkter av anslag	720	720	720
Kostnader	10 051	8 768	9 404
Resultat	-209	1 064	443
Balanserat resultat	619	828	-236

Försäkringsverksamhet

Försäkringsverksamheten omfattar försäkringsskydd och riskhantering samt säkerhetsbedömningar för statlig utställningsgaranti. Verksamheten är i huvudsak reglerad i förordning (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering. Syftet är att tillgodose statliga myndigheters och stiftelsers behov dels av försäkringsskydd på förmånliga villkor, dels av stöd och biträde i riskhanteringsarbetet, för att statens kostnader för skadehantering ska hållas på en låg nivå. Skaderegleringen ska vara korrekt och kostnadseffektiv. Vidare ska kravet på god säkerhet för statlig utställningsgaranti upprätthållas.

FÖRSÄKRINGSSKYDD Försäkringsutbudet består av 20 försäkringar som är indelade i sex försäkringsområden. Utbudet är oförändrat jämfört med 2015. Den 31 december 2016 fanns totalt 2 737 gällande försäkringsavtal fördelat på 231 försäkringstagare. Det innebär att knappt 90 procent av alla förvaltningsmyndigheter, samt ett tjugotal andra statliga verksamheter, har minst en försäkring tecknad. Avseende verksamhetsförsäkringen, som omfattar skydd för egendom, följdskada och ansvar, har något färre försäkringstagare avtal tecknade. Totalt är det 206 stycken, vilket omfattar 185 förvaltningsmyndigheter samt ett tjugotal andra statliga verksamheter. Antalet försäkringstagare med verksamhetsförsäkring såväl som antalet försäkringstagare totalt för övriga försäkringsprodukter har varit stabilt över tid.

Ett arbete pågår med att minska antalet försäkringsavtal gentemot försäkringstagare som har flertalet tecknade avtal för en och samma försäkringsprodukt. Det är en medveten satsning för att minska administrationen kring avtal, vilket lett till en minskning av antal avtal med knappt 300 stycken sedan 2014, se tabell 26 nedan. Förändringen innebär att antalet försäkringsavtal minskat utan att omfattningen av försäkringsskyddet förändrats.

Under året har 16 537 ärenden hanterats som i huvudsak avsett skador. Det är en liten ökning jämfört med 2015 och det finns en trend med något ökande antal ärenden som främst härrör från fordons- och studentförsäkringen, se tabell 26 nedan.

Fordonsförsäkringen är den försäkring som har störst mängd skadeärenden. Under 2016 uppgick dess andel av totala antalet hanterade ärenden till 45 procent. Majoriteten av dessa ärenden avser Polisens fordon.

I september inträffade en brand i en fastighet på Skeppsholmen som ägs av Statens fastighetsverk. Kungliga Konsthögskolan bedrev sin verksamhet i lokalen. Omfattningen av skadan är stor och kommer att uppgå till stora belopp. För skador hänförligt till händelsen har 53 miljoner kr reservsatts.

TABELL 26

Sammanställning över antal gällande försäkringar samt antal hanterade ärenden i försäkringsverksamheten

Försäkringsområde	Antal gällande försäkringsavtal			Antal hanterade ärenden (inkomna och återupptagna)		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014
Verksamhetsrelaterade försäkringar ¹	254	256	259	96	105	99
Verksamhetsförsäkring	(234)	(237)	(241)	(96)	(105)	(98)
Objektsförsäkringar ²	1 090	1 304	1 332	7 472	7 281	7 129
- varav Fordonsförsäkring	(1 070)	(1 285)	(1 312)	(7 470)	(7 275)	(7 129)
Rese- och utlandsförsäkring	743	726	696	3 156	3 108	3 169
Studentförsäkringar	210	220	232	2 941	2 602	2 349
Försäkringar för författningsreglerat personskadeskydd	6	6	6	2 087	2 237	2 376
Övriga personförsäkringar	434	400	493	639	819	572
Övriga ärenden utan försäkring				146	117	141
Totalt	2 737	2 912	3 018	16 537	16 269	15 835

1. Verksamhetsrelaterade försäkringar avser försäkringsprodukterna verksamhetsförsäkring och konsultansvarsförsäkring.

2. Objektsförsäkringar avser försäkringsprodukterna fordonsförsäkring, skeppsförsäkring och försäkring för luftfartyg.

Under 2016 har Kammarkollegiet avslutat 15 950 ärenden vilket är cirka 600 fler än 2015. Kollegiet har även kunnat minska antalet öppna ärenden med cirka 900 stycken jämfört med 2015. Detta har kunnat ske genom en medveten prövning med avslutande av ärenden.

Kammarkollegiet har beslutat om att bevilja undantag i tre fall från bestämmelsen i riskhanteringsförordningen att en statlig myndighet inte får teckna försäkring hos ett enskilt försäkringsbolag för skador som staten ska ersätta.

TABELL 27

Sammanställning över antal avslutade ärenden och antal beviljande undantag från försäkringsförbudet

	2016	2015	2014
Antal avslutade ärenden	15 950	15 362	15 082
Antal beviljade undantag från försäkringsförbudet	3	8	6

RISKHANTERING Kammarkollegiets uppgift att medverka till en god riskhantering inom staten har under 2016 fortsatt varit inriktat på arbetet med det framtagna metodstödet för riskanalys åt myndigheter, som lanserades 2015. Under 2016 har metodstödet uppdaterats samt att stöd lämnats för att anpassa metodstödet till specifika verksamheter. Enligt en enkätundersökning som utfördes under december månad och som innefattar svar från 78 myndigheter, svarade 39 myndigheter att de har använt eller ska använda metodstödet. Av de 78 myndigheterna som svarade på enkäten har totalt fem myndigheter inte genomfört någon riskanalys i sin verksamhet. Det visar att riskanalysarbetet generellt sett utförs i myndigheterna men även att det fortsatt finns behov av information och stöd. Utöver en löpande kontakt med myndigheter gällande riskhanteringsstöd har ett tjugotal myndigheter besökts för genomgång av försäkringar. Bistånd har även lämnats avseende riskhanteringsstöd vid dessa besök.

UTSTÄLLNINGSGARANTI Kammarkollegiet ansvarar för att utföra säkerhetsbesiktningar och säkerhetsutlåtanden enligt förordningen (1998:200) om statliga utställningsgarantier. Under 2016 handlades totalt 47 garantiansökningar vilket är i nivå med tidigare års omfattning. Statlig utställningsgaranti har under året sökts av museer från Landskrona i söder till Umeå i norr. Museer som fått utställningsgaranti bedrivs i statlig, kommunal och privat regi. Utlåtanden har skrivits dels efter besiktning på plats, dels genom ett förenklat förfarande. Kammarkollegiets skyddskrav för att erhålla statlig utställningsgaranti uppdaterades i början av 2016.

EKONOMI Premieintäkterna uppgår till 202 308 tkr vilket är en ökning med två procent i förhållande till 2015. Ökningen förklaras till stora delar av att premierna för verksamhetsrelaterade försäkringar samt objektsförsäkringar har höjts eftersom skadekostnaderna för dessa försäkringar har varit ökande. Administrationskostnaderna uppgår till 32 325 tkr och är marginellt lägre i jämförelse med utfallet för 2015. Försäkringsverksamheten har som mål att andelen driftkostnader i verksamheten i förhållande till premieintäkterna över tid ska understiga 20 procent. Andelen driftkostnader i verksamheten har för 2016 uppgått till 16 procent.

Ersättning för inträffade skador har uppgått till 206 159 tkr vilket överstiger utfallet för 2015 med ca 65 567 tkr. Ökningen förklaras till stora delar av den brand som skedde på Skeppsholmen. Kostnader bokförda på 2016 uppgår till ca 53 000 tkr för den aktuella brandskadan. År 2015 inträffade och redovisades ingen skada i motsvarande omfattning. Ökningen av skadekostnaderna för 2016 går även att härleda till ökade skadekostnader för främst fordonsförsäkringen och en av försäkringsprodukterna inom reseförsäkringen.

TABELL 28

Intäkter och kostnader försäkringsverksamhet (tkr)

	2016	2015	2014
Intäkter	202 308	198 499	227 554
Driftkostnader	32 325	32 826	31 552
Försäkringsersättningar	206 159	140 592	163 218
Summa kostnader	238 484	173 418	194 770
Resultat	-36 176	25 082	32 784
Utgående kapital	215 279	251 455	226 373
Driftskostnadsprocent ¹	16%	17%	14%

1. Driftskostnadsprocenten utgör årets driftskostnader i förhållande till årets intäkter.

Kapitalförvaltning

Kammarkollegiets kapitalförvaltning har till uppgift att sköta kapitalförvaltningen för stiftelser och fonder inom det statliga och kyrkliga området samt för statliga myndigheter. Kunderna (idag drygt 400 stycken) erbjuds antingen en helhets- eller dellösning avseende kapitalförvaltningstjänster, vilket inkluderar tillgångsförvaltning, värdepappersadministration, avkastnings- och riskanalys samt ekonomiadministration. Kollegiet verkar på en öppen marknad, vilket innebär att kunderna alltid har möjlighet att handla upp motsvarande tjänst hos andra aktörer.

Fonddelegationen är kapitalförvaltningens styrelse, och är ett beslutsorgan vars ledamöter utses av regeringen. Delegationen är sammansatt av personer med lång erfarenhet från skilda delar av kapitalmarknaden. Kammarkollegiets generaldirektör är ordförande. Fonddelegationen beslutar om långsiktig placeringsinriktning och andra strategiska frågor.

I verksamheten kapitalförvaltning ingår fem huvudsakliga prestationstyper:

- kapitalförvaltning
- värdepappersadministration
- avkastning- och riskanalys
- ekonomiadministration
- valutaväxlingstjänster

Kollegiet redovisar ett samlat utfall för hela uppgiften, eftersom vi inte har möjlighet att följa upp resultat per prestation på ett kvantitativt sett.

KAPITALFÖRVALTNING Kammarkollegiet har som mål att kapitalet ska vara av sådan storlek att kapitalförvaltningen kan fortsätta hålla konkurrenskraftiga förvaltningsavgifter och samtidigt ha en väl fungerande organisation med professionell förvaltning. Målet är således inte att uppnå en viss mängd eller storlek på det förvaltade kapitalet.

Nedan redovisas dels marknadsvärdet på det förvaltade kapitalet vid utgången av 2016, dels avkastningen i kollegiets olika produkter.

Jämfört med utgången av 2015 har det förvaltade kapitalet ökat med drygt 21,5 miljarder kronor till närmare 196 miljarder kronor. Antalet nya kunder överstiger det antal som lämnat kollegiet under året. Ökningen av det förvaltade kapitalet förklaras i första hand av inflöden från ett fåtal kunder, men även av några nya förvaltningsmandat. Riksbankens nollräntepolitik har samtidigt medfört att några av kollegiets större kunder valt att minska innehavet av ränteplasseringar till förmån för andra placeringar som ger högre förväntad avkastning. Detta har medfört utflöden ur några av kollegiets diskretionära portföljer samt även inom kollegiets räntekonsortier. Sammantaget har dock, som ovan nämnts, kollegiet fått erfara nettoinflöden.

TABELL 29

Förvaltad kapital, marknadsvärde vid årets slut (mnkr)

	2016	2015	2014
Konsortier			
- Svenska aktiekonsortiet	3 540	3 829	3 672
- Utländska aktieindexkonsortiet	2 230	2 112	2 238
- Aktiekonsortiet Spiran	947	853	841
- Svenska aktieindexkonsortiet	1 906	1 710	1 661
- Stiftelsekonsortiet GIVA	518	-	-
- Räntekonsortiet	4 913	4 591	5 257
- Företagsobligationskonsortiet	2 370	1 852	2 145
Summa	16 425	14 948	15 812
Diskretionära portföljer			
- Kärnavfallsfonden	63 680	57 653	56 543
- Pensionsmyndigheten	52 364	47 007	43 899
- Riksgäldens IGF	38 077	35 177	33 790
- Övriga portföljer	25 286	19 357	20 255
Summa	179 407	159 195	154 487
Totalt	195 832	174 413	170 299

FÖRVALTNINGSRESULTAT I AKTIE- OCH RÄNTEKONSORTIERNA

Vid utvärdering av kapitalförvaltning används ett antal standardbegrepp. Över- respektive underavkastning mot index visar hur en förvaltares resultat avviker från jämförelseindex. Aktiv risk (tracking error) visar den risk som en förvaltare använt för att skapa ett visst resultat. Det är naturligtvis bättre om en förvaltare använt mindre risk för att skapa en given överavkastning mot index. Måttet aktiv risk definieras som standardavvikelse på månatliga procentuella avvikelser mot jämförelseindex. Informationskvot är ytterligare ett mått för utvärdering och används för att visa en förvaltares riskjusterade avkastning mot index eller med andra ord vilken avkastning som skapats vid ett givet riskutnyttjande. Måttet definieras som över- eller underavkastning mot index dividerad med tracking error. Ju positivare informationskvot, desto bättre. Kollegiet anser, baserat på branschfarenhet, att en informationskvot som överstiger 0,2 är ett bra resultat.

Kapitalförvaltningens mål för de fyra aktivt förvaltade Aktie- och räntekonsortierna (Svenska aktiekonsortiet, Aktiekonsortiet Spiran samt Ränte- och Företagsobligationskonsortierna) är att den riskjusterade avkastningen över en löpande femårsperiod ska överstiga 0,2 (mätt som informationskvot). Informationskvoten kommenteras därför i första hand för produkter som funnits längre än fem år. För dessa konsortier gäller dessutom målet att de ska överträffa jämförelseindex.

Kollegiet erbjuder dessutom två konsortier som förvaltas passivt (Utländska aktieindexkonsortiet och Svenska aktieindexkonsortiet). Målet för dessa är att ha en avkastning som varken över- eller understiger jämförelseindex. De ska dessutom ha en begränsad och låg aktiv risk. Dessa konsortier har inget mål för informationskvoten.

Vid föregående årsskifte startade kollegiet ett nytt konsortium, stiftelsekonsortiet GIVA, vilket är en "blandfond" mellan aktier och räntebärande placeringar. Konsortiet följer inte något jämförelseindex. Ambitionen är att dels skapa en god värdetillväxt, dels god direktavkastning.

Det Svenska aktiekonsortiets avkastning uppnådde 10,5 procents avkastning, vilket var cirka 0,5 procentenheter högre än för jämförelseindex. Anledningen till att konsortiet överpresterade jämfört med index har sin förklaring i sektorer som avkastat högre än index inom industri-, konsument-, råvaru- och banksektorn. Sedan konsortiet bildades 2012 har den sammantagna avkastningen understigit jämförelseindex, vilket betyder att målet om en informationskvot på 0,2 på fem års sikt inte är uppnådd under de senaste fem åren.

TABELL 30

Avkastning och risk i svenska aktiekonsortiet¹

	Avkastning i procent			Portföljgenskaper		
	Portfölj	Jmfr-Index ²	Diff	Aktiv risk	Info-kvot, 1år	Info-kvot, 5 år
2014	15,5	15,7	-0,2	0,8	Neg	n.a.
2015	6,5	9,6	-3,1	1,0	Neg	n.a.
2016	10,5	10,0	0,5	1,3	0,4	Neg

1. Konsortiet bildades 2012-01-01

2. OMX Cap, GI

Den årliga avkastningen för det Utländska aktieindexkonsortiet ska inte avvika mer än 0,3 procentenheter mot jämförelseindex, justerad för etisk granskning samtidigt som den aktiva risken ska vara låg. Den etiska granskningen betyder att inte tillåtna placeringsalternativ utesluts ur index. Tabellen nedan visar att avvikelserna är högre än 0,3 procentenheter, men avvikelserna ska beaktas med försiktighet eftersom måttidpunkten mellan jämförelseindex och portföljen skiljer sig åt. Det innebär att kollegiet, liksom andra förvaltare, stämmer av värdet per andel på eftermiddagen svensk tid medan index stäms av när den amerikanska börsen stänger. Det innebär att såväl den amerikanska börsen, liksom USD-kursen, kan förändras under dessa timmar. Under 2016 betyder det att både den aktiva risken överdrivs markant och att avkastningen i portföljen egentligen är högre (vilket kommer att synas i 2017 års redovisning). Enligt vår bedömning är resultatet tillfredsställande med hänsyn tagen till ovan nämnda problem.

TABELL 31

Avkastning och risk i utländska aktieindexkonsortiet¹

	Avkastning i procent			Portföljgenskaper	
	Portfölj	Jmfr-Index ²	Diff	Aktiv risk	Aktiv risk 5 år
2014	28	28,1	0,2	2,2	n.a
2015	5,4	5,2	0,2	1,2	n.a
2016	14,4	15,3	-0,9	2,6	2,0

1. Konsortiet bildades 2012-01-01
2. MSCI World Net All Countries, SEK

Konsortiet Spiran har som ambition att följa kyrkans etiska regler och blir därför en produkt som i första hand vänder sig till den kyrkliga sfären. Precis som för det Svenska aktiekonsortiet har portföljen haft en övervikt i sektorerna bank, industri, råvaru- och konsumenttjänster, vilket förklarar att konsortiet presterat bättre än index. Sedan konsortiet bildades 2012 har den sammantagna avkastningen understigit jämförelseindex, vilket betyder att målet om en informationskvot på 0,2 på fem års sikt inte är uppnådd under de senaste fem åren.

TABELL 32

Avkastning och risk i aktiekonsortiet Spiran¹

	Avkastning i procent			Portföljgenskaper		
	Portfölj	Jmfr-Index ²	Diff	Aktiv risk	Info-kvot, 1år	Info-kvot, 5 år
2014	17	16,5	0,6	1,0	0,6	n.a.
2015	6,5	9,4	-2,9	1,1	Neg	n.a.
2016	11,1	10,4	0,7	1,3	0,5	Neg

1. Konsortiet bildades 2012-03-01
2. OMXSCAPGI

Den årliga avkastningen för det Svenska aktieindexkonsortiet ska inte avvika mer än 0,1 procentenheter mot jämförelseindex (justerad för etisk granskning). Avkastningen har, sedan starten under 2008, varit tillfredsställande eftersom den, justerat för etisk granskning, varit i nivå med jämförelseindex. Precis som för tidigare år erhåller kunden indexavkastning med samtidigt mycket små dagliga avvikelser mot index. Skälet till att avkastningen är högre än jämförelseindex förklaras helt av mycket höga aktielåneintäkter (från främst Fingerprint) som gynnar våra kunder.

TABELL 33

Avkastning och risk i Svenska aktieindexkonsortiet

	Avkastning i procent			Portföljgenskaper	
	Portfölj	Jmfr-Index ¹	Diff	Aktiv risk 1 år	Aktiv risk 5 år ²
2014	13,8	13,8	0	0	0,3
2015	3,3	3,3	0	0	0,3
2016	11,7	11,5	0,2	0	0,1

1. OMX 30 CAP GI, etiskt

2. Utfall kan endast beräknas från 2014 på grund av införandet av nytt systemstöd år 2010.

Vid föregående årsskifte startade vi ett nytt konsortium, Stiftelsekonsortiet GIVA, som är en "blandfond" mellan aktier och räntebärande placeringar. Konsortiets målsättning är inte att överträffa ett jämförelseindex eller uppnå en viss aktiv risk och därmed informationskvot. Syftet är istället att ge en god stabil värdetillväxt samtidigt som direktavkastningen till våra kunder ska överstiga 4,5 procent. Vår ambition är även att placera i så kallade "lågbeta-aktier" det vill säga större bolag som kan väntas ha en mer stabil utveckling på börser. Det första året får betraktas som gott eftersom avkastningen uppnådde 12,1 procent trots att konsortiet innehåller cirka 25 procent obligationer. Även direktavkastningen har varit god, cirka 6,7 procent, vilket överstiger uppsatt mål med cirka 2,2 procentenheter. Dessa utdelningar inkluderar aktieutdelningar, kuponger på obligationer samt erhålla optionspremier.

Nollräntepolitiken i Sverige har medfört att avkastningstalen för räntebärande placeringar generellt har fallit. Avkastningen i kollegiets räntekonsortium blev under 2016 1,1 procent, vilket är 0,3 procentenheter högre än för jämförelseindex. Den främsta förklaringen till att konsortiet presterat bättre än index är en övervikt i bostads- och kreditvärdiga företagsobligationer. Det är rimligt att förvänta sig en lägre avkastning kommande år till följd av förda penningpolitik. Resultatet i räntekonsortiet är tillfredsställande såväl på kort som lång sikt, vilket visas av att avkastningen överträffat jämförelseindex och därigenom att informationskvoten är positiv. Målet att uppnå en informationskvot på 0,2 över en löpande femårsperiod är uppnått.

TABELL 34

Avkastning och risk i Räntekonsortiet

	Avkastning i procent			Portföljgenskaper		
	Portfölj	Jmfr-Index ¹	Diff	Aktiv risk	Info-kvot, 1år	Info-kvot, 5år
2014	3,7	3	0,7	0,1	6	3,1
2015	1	1	0	0,2	0	2,4
2016	1,1	0,8	0,3	0,1	2,4	2,8

1. OMRX Bond All 1-3 years

Företagsobligationskonsortiet har under 2016 gett en god absolut avkastning på 3,6 procent, vilket dels får betraktas som mycket god avkastning i nämnda lågräntemiljö, dels

överstiger det jämförelseindex. Resultatet är därmed tillfredsställande och beror i första hand på värdepappersvalet. Det vill säga kollegiet har valt emittenter som klarat sig bättre än genomsnittet på marknaden. Eftersom konsortiet startade 2013 kan ingen bedömning göras på längre sikt annat än att konstatera att de fyra första åren varit goda och därmed bra för kollegiets kunder. Anledningen till att företagsobligationer gett en högre avkastning än till exempel bostadsobligationer under 2016 är att räntedifferensen mellan de båda minskat, vilket kan sägas avspegla marknadsaktörernas bedömning att kreditrisken minskat för företagsobligationer. Enkelt uttryckt betyder det att marknaden bedömer att vi är på väg mot något bättre ekonomiska tider.

TABELL 35

Avkastning och risk i Företagsobligationskonsortiet¹

	Avkastning i procent			Portföljegenskaper		
	Portfölj	Jmfr-Index ²	Diff	Aktiv risk	Info-kvot, 1år	Info-kvot, 5 år
2014	6,9	6,2	0,7	0,4	1,9	n.a.
2015	0,7	0,5	0,2	0,2	1,1	n.a.
2016	3,6	3,0	0,5	0,2	2,2	n.a.

1. Konsortiet bildades 2013-06-01

2. NASDAQ OMX kreditindex, Total Return

Kapitalförvaltningens samlade resultat för 2016 är tudelat. Även om de aktivt förvaltade aktiekonsortierna haft ett gott förvaltningsresultat under året är inte de långsiktiga målen uppfyllda. Däremot har Aktieindexkonsortierna och Ränte- och Företagsobligationskonsortiet nått uppsatta mål och därmed kan resultatet sägas vara tillfredsställande. Samtidigt har flera konsortier inte funnits tillräckligt länge för att kunna göra fullständig måluppfyllelse, men grovt sett kan aktiv ränteförvaltning anses ha ett tillfredsställande resultat, liksom aktieindexförvaltning.

EKONOMI Både kostnader och intäkter redovisas för hela kapitalförvaltningen eftersom inga tillförlitliga siffror kan anges per prestation. Kollegiet konstaterar dock att intäkterna – och antalet nya uppdrag – stiger inom framför allt ”kringtjänster” till kapitalförvaltning. De totala intäkterna har mer än fördubblats sedan 2008 och en särskilt stor intäktsökning har skett inom avkastning- och riskanalysrapportering. Det tyder på att kollegiet har kunnat möta såväl interna som externa krav i efterdyningarna av finanskrisen.

Samtidigt är det kollegiets uttalade ambition att investera i såväl ny funktionalitet som att öka IT-mognaden. Syftet är att, så långt det är möjligt, öka automatiseringsgraden, effektiviteten och minska operativa risker. Mellan 2009 och 2015 resulterade detta i nödvändiga kostnadsökningar, vilket förklarar att det ackumulerade resultatet var negativt mellan dessa år. För 2016 utgörs kostnadsökningen framför allt av ökade personalkostnader till följd av nyanställningar. Det positiva resultatet förklaras helt av en tillfällig intäkt i form av valutaväxlingstjänst, vilket inte kommer att upprepas eftersom detta verksamhetsområde kommer att försvinna från kollegiet när Riksgäldskontoret blir alla myndigheters internbank. Det balanserade överskottet steg till 6 606 tkr under året.

TABELL 36

Intäkter och kostnader för kapitalförvaltningen (tkr)

	2016	2015	2014
Intäkter ¹	61 076	55 620	54 957
Kostnader	57 853	56 785	54 575
Resultat	3 223	-1 165	382
Balanserat resultat	6 606	3 383	4 548

1. Intäkterna omfattar både avgiftsintäkter och ränteintäkter.

Miljörätt

Kammarkollegiet företräder miljöintressen och andra allmänna intressen vid den rättsliga prövningen enligt miljöbalken, främst inom området vattenverksamhet. Det sker framför allt vid tillståndsprövning av exploateringsverksamheter som berör vatten.

Kammarkollegiet kan också ta initiativ till att befintliga tillstånd och villkor till vattenverksamhet omprövas. Kollegiet samverkar med bland andra Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelserna. Kollegiet företräder också staten i domstolsprocesser om ersättning enligt 31 kap. miljöbalken. Processerna avser ersättningsfrågor i anslutning till bland annat bildande av naturreservat.

Kollegiet ska i miljömål föra talan då det är motiverat för att ta tillvara allmänna intressen eller utifrån rättsliga aspekter. De ansökningar om omprövning som kollegiet ger in till miljödomstol ska resultera i klargörande av rättsfråga eller bidra till ytterligare skydds- eller miljöförbättrande åtgärder. I mål om ersättning enligt 31 kap. miljöbalken är målsättningen att av domstol utdömd intrångsersättning eller i godo överenskommen ersättning ska understiga vad kärandena yrkat.

Kollegiet är part i ett antal pågående processer avseende tillstånd till vattenverksamhet. I många fall pågår dessa processer under lång tid. I vissa ärenden har lagakraftvunnen dom meddelats under året. Kollegiet har även initierat omprövning av vissa tillstånd till vattenkraft. Antalet lagakraftvunna avgöranden varierar mellan åren. Kollegiet redovisar från och med 2016 vunna respektive förlorade processer som andel av avgöranden som vunnit lagakraft under året, se tabell 37. Detsamma gäller redovisningen av processerna som avsett klargörande av en rättsfråga.

TABELL 37

Processutfall lagakraftvunna ansöknings- och omprövningsärenden (procent)

	2016	2015	2014
Vunna	71%	83%	78%
Förlorade	29%	17%	22%
Varav klargörande av rättsfråga	38%	33%	33%

Antalet inkomna ärenden om ersättning enligt 31 kap. miljöbalken under 2016 ligger på en normal nivå. Kollegiet har emellertid ingen påverkan på inflödet av ärenden.

TABELL 38

Antal ärenden 31 kap. miljöbalken (antal ärenden)

	2016	2015	2014
Antal inkomna	9	8	17
Antal avslutade ¹	8	10	16
Balans ²	17	30 ³	27 ⁴

1. Laga kraftvunna domar
2. Antal ärenden
3. Jämförelse för 2015 har ändrats.
4. Jämförelse för 2014 har ändrats.

I tabell 39 framgår att av domstol utdömd intrångsersättning eller i godo överenskommen ersättning understiger vad kändena har yrkat. Kammarkollegiet har processat i de ärenden som varit motiverade för att ta tillvara allmänna miljöintressen eller utifrån rättsliga utgångspunkter. Kammarkollegiet bedömer att målen för verksamheten är uppfyllda.

TABELL 39

Yrkat och utdömt belopp, 31 kap. miljöbalken (tkr)

	2016	2015	2014
Yrkat belopp	64 049	11 977	45 631
Utdömt belopp	12 613	6 955	14 150

EKONOMI De minskade kostnaderna för uppgiften beror på att rättegångskostnaderna har minskat under 2016 jämfört med 2015.

TABELL 40

Kostnader för miljörätt (tkr)

	2016	2015	2014
Kostnader	9 913	11 276	12 562

Registrering av trossamfund

Kammarkollegiet prövar ansökningar om registrering av trossamfund och för ett register över dessa. Svenska kyrkan är enligt lag ett registrerat trossamfund. Svenska kyrkans indelning i församlingar, pastorat, samfälligheter och stift ska också enligt lag vara registrerade i trossamfundsregistret. Andra trossamfund och deras organisatoriska delar kan ansöka om registrering. Vid årsskiftet fanns 133 trossamfund och 2025 organisatoriska delar registrerade.

Verksamhetens övergripande mål är en enhetlig och snabb handläggning. Relativt få ärenden rör registrering av nya trossamfund eller organisatoriska delar av trossamfund. Den stora mängden ärenden utgörs bland annat av ändringsärenden av registeruppgifter för Svenska kyrkans enheter och andra registerärenden. Kollegiet har som målsättning att den genomsnittliga handläggningstiden av samtliga trossamfundsärenden (inkommet/upprättat-avgjort) ska understiga 20 dagar.

Redovisningen visar den totala summan för samtliga ärenden samt specificerat för ärenden om registrering av nya trossamfund, inklusive organisatoriska delar (exklusive Svenska kyrkan). Målsättningen är att de senare ärendena ska vara avgjorda inom 120 dagar.

TABELL 41

Antal inkomna ärenden

	2016	2015	2014
Antal inkomna ärenden totalt	799	714	1 630
- varav ärenden om registrering av nya trossamfund samt organisatoriska delar exkl. Svenska kyrkan	22	38	30

Den genomsnittliga handläggningstiden för det totala antalet ärenden 2016 är 10,8 dagar vilket är inom målnivån. Registrering av nya trossamfund och organisatoriska delar tar dock betydligt längre tid av utredningsskäl. Antalet sådana ärenden har minskat jämfört med 2015 och 2014. Den genomsnittliga handläggningstiden har sjunkit något, men är längre än målbilden 120 dagar. Detta förklaras främst av att kollegiet, särskilt under 2016 på grund av ny lagstiftning om enhetlig begravningsavgift, behövt prioritera arbetet med beslut om sådan.

TABELL 42

Handläggningstid (dagar)

	2016	2015	2014
Genomsnittlig handläggningstid totalt	10,8	15,8	8,7
Genomsnittlig handläggningstid av ärende om registrering av nya trossamfund (inkommet-avgjort)	138,6	143,6	142

EKONOMI Verksamheten visar ett överskott för 2016. Det balanserade underskottet har därmed vänts till ett överskott.

TABELL 43

Intäkter och kostnader för trossamfundsregistrering (tkr)

	2016	2015	2014
Intäkter av ansökningsavgifter	1 100	1 105	1 091
Kostnader	673	852	916
Resultat	427	253	175
Balanserat resultat	344	-83	-336

Resegarantier

Enligt resegarantilagen ska den som driver garantipliktig verksamhet anmäla detta till Kammarkollegiet. Efter individuella bedömningar beslutar kollegiet om garantiernas storlek. Kollegiet informerar även de garantipliktiga och allmänheten om resegarantier.

Avsikten är att ett beslut ska fattas i så god tid att arrangörer hinner ställa rätt garanti inför arrangemang som omfattas av resegarantilagen. Målsättningen har varit att ett beslut ska tas inom 40 dagar från det att ärendet öppnats. Kvaliteten i Kammarkollegiets handläggning följs upp genom måttet andel överklagande som ändrats av domstol.

Resegarantilagen bygger på att aktörer med garantipliktig verksamhet lämnar korrekta uppgifter till Kammarkollegiet och ställer de garantier som kollegiet beslutar om. Den aktör som inte gör detta kan dömas till böter eller fängelse.

Under 2016 har en garanti tagits i anspråk för ersättning till resenärer. Under 2015 togs tre (3) garantier i anspråk.

Antalet beslut har minskat något jämfört med 2015 och 2014. Den genomsnittliga handläggningstiden är marginellt kortare än de föregående två åren. Tre ärenden har överklagats till domstol. Ett av dessa har domstolen avskrivit. Övriga är ännu inte avgjorda. Kollegiet bedömer att målen för verksamheten är uppfyllda.

TABELL 44

Beslut om resegaranti

	2016	2015	2014
Antal beslut	2 154	2 392	2 294
Genomsnittlig handläggningstid (inkommet-avgjort i dagar)	30,4	31	31

TABELL 45

Överklagade beslut om resegarantier

	2016	2015	2014
Antal överklaganden	3	4	4
Antal beslut som ändrats av domstol	0	1	1

EKONOMI Kostnaden för verksamheten har ökat jämfört med 2015. Ökningen förklaras främst av att byte skett till ett nytt ärendehanteringssystem.

TABELL 46

Kostnader för resegarantihantering (tkr)

	2016	2015	2014
Kostnader	4 718	3 681	3 748

Samordnad ramavtalsupphandling – Statens inköpscentral

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet ska ingå ramavtal om varor och tjänster som är avsedda för andra statliga myndigheter. Inom området informationsteknik gäller uppdraget hela den offentliga förvaltningen, det vill säga även kommuner och landsting. Syftet med verksamheten är att tillhandahålla samordnade ramavtal som effektiviserar upphandlingarna.

Nedan redovisar kollegiet prestationstyperna upphandling och ramavtalsförvaltning.

UPPHANDLING Under prestationstypen upphandling redovisas prestationerna avslutade förstudier, avslutade upphandlingar samt tecknade ramavtal. Dessutom redovisas antal överprövningar, resultatet av dem samt användningen av ramavtalen. Inför varje ramavtalsupphandling görs en förstudie som innefattar en bred behovsanalys och en aktuell marknadsanalys. Antalet avslutade förstudier under året uppgick till 20 stycken.

Under året genomfördes totalt 13 upphandlingar, tre med selektivt förfarande och 10 med öppet förfarande. Totalt inkom 755 anbud. Till de öppna upphandlingarna inkom 729 anbud och 672 ramavtal tecknades. 53 procent (388 stycken) av företagen som lämnade anbud och 55 procent (369 stycken) som fick ramavtal hade upp till 49 anställda. Till de selektiva upphandlingarna inkom det 75 ansökningar om att få lämna anbud och 26 anbud lämnades. Antal ramavtal som tecknades var 23. 57 procent (43 stycken) av företagen som inkom med ansökan om att få lämna anbud och 54 procent (14 stycken) av företagen som sedan fick lämna anbud hade upp till 49 anställda. 57 procent (13 stycken) av företagen som fick ramavtal hade upp till 49 anställda (se även kommande stycke om Små och medelstora företag).

Det stora antalet tecknande ramavtal, tillika antalet anbud, beror främst på att flera upphandlingar inom hotell och konferens, som alltid resulterar i många ramavtal, avslutades under 2016.

TABELL 47

Genomförda prestationer

	2016	2015	2014
Avslutade förstudier	20	14	18
Avslutade upphandlingar	13	21	16
Tecknade ramavtal	695	1 209	258

Av tabell 48 framgår att 18 överprövningsprocesser inom 11 ramavtalsområden har avslutats under året. Efter avslutade överprövningar har ramavtal inom områdena kunnat tecknas.

TABELL 48
Överprövningar

	2016	2015	2014
Avslutade överprövningsprocesser	18	21	18
Ramavtalsområden	11	10	11

RAMAVTALSFÖRVALTNING Under prestationstypen ramavtalsförvaltning redovisas ett antal informations- och uppföljningsaktiviteter.

KONFERENSER OCH SEMINARIER Samtliga nytecknade ramavtal har introducerats vid särskilda seminarier för myndigheter och ramavtalsleverantörer i samband med avtalsstart. Syftet med dessa introduktionsseminarier är att informera om vilka varor respektive tjänster som kan avropas från ramavtalen och hur avrop kan genomföras på bästa sätt.

Under hösten har också två generella informationsseminarier för myndigheter (Avropadagen) genomförts med praktiska genomgångar av ett antal olika ramavtalsområden. Vidare har ett informationsseminarium genomförts för ramavtalsleverantörer inom IT och telekom.

En gemensam informationsdag för både myndigheter och ramavtalsleverantörer har hållits med fokus på ramavtalen inom reserelaterade områden (Reseinformationsdagen). För att tillgodose framförda önskemål från myndigheter har även generella introduktionsseminarier för nya avropare erbjudits vid fem tillfällen. Avslutningsvis genomfördes under senhösten tre frukostseminarier för myndigheter på temat juridiska frågor kring avrop från ramavtal.

UPPFÖLJNINGAR Utöver kontinuerlig kreditbevakning genomförs uppföljningsmöten med ramavtalsleverantörer löpande under året. På dessa möten diskuteras bland annat frågor gällande avtalsvillkor, kvalitet och eventuella kvalitetsavvikelser samt synpunkter från avropande myndigheter. Antalet möten med ramavtalsleverantörer har ökat sedan verksamheten startade 2011. Uppföljning av ingångna ramavtal är ett prioriterat område.

Med hjälp av externa revisorer har planerade leverantörs- och avtalsrevisioner genomförts hos 90 ramavtalsleverantörer inom 12 ramavtalsområden för att kontrollera att dessa levererar i enlighet med ramavtalen och att leverantörerna uppfyller ställda kvalificeringskrav. Avvikelser som upptäckts vid revisioner har tagits om hand och åtgärder har vidtagits. Då ramavtalsområdena har olika antal leverantörer varierar antalet genomförda revisioner mellan åren.

Årligen sker två mätningar utförda av extern part, en riktad till myndigheter och en till ramavtalsleverantörer, för att följa upp nöjd-kund-index (NKI) respektive nöjd-leverantörs-index (NLI). Resultaten visar att NKI minskat marginellt från 61 till 60 procent medan NLI ökat från 65 till 68 procent jämfört med utfallet 2015.

TABELL 49

Genomförda informations- och uppföljningsaktiviteter

	2016	2015	2014
Informationsseminarier	12	27	17
Informationsseminarier för nya användare	5	7	8
Leverantörsmöten ¹	171	218	260
Besök hos avropande myndigheter eller grupper av myndigheter ²	50	99	95
Leverantörsrevisioner	90	62	85
ramavtalsservice ³	789	986	1 000

1. Samtliga värden baseras på uppskattningar.

2. Minskningen av antalet besök hos myndigheter beror främst på att fysiska möten i allt större utsträckning ersätts av distansmöten via länk.

3. Exklusive frågor via telefon till respektive ramavtalsansvarig. Samtliga värden baseras på uppskattningar

På webbplatsen avropa.se finns information om de ramavtal som förvaltas av Kammarkollegiet.

TABELL 50

Antal sessioner på webbplatsen avropa.se

	2016	2015	2014
Per år	492 286	460 784	444 933

NYTTJANDE AV RAMAVTALEN Vid utgången av 2016 fanns det 1 920 ramavtal tecknade med 751 unika leverantörer inom 43 ramavtalsområden uppdelade på 823 delområden. Indelningen sker i delområdena avropsrutin, produkt, region och/eller kompetens.

Statliga myndigheters avrop står för 74 procent av omsättningen 2016 på de statliga ramavtalen. Resterande 26 procent utgörs av organisationer inom kommuner och landsting. Av praktiska skäl löper redovisningsperioden från och med fjärde kvartalet året före redovisningsåret till och med tredje kvartalet under själva redovisningsåret.

Användningen av ramavtalen, mätt i termer av omsättning, har ökat till 14 119 383 tkr, vilket är en ökning med 747 089 tkr jämfört med föregående år. Omsättningsökningen har varit störst inom ramavtalsområdena Klient, Datorer, Surfplattor, Bildskärmar och tillbehör, Bevakningstjänster och IT-konsulttjänster.

TABELL 51

Nyttjande av ramavtalen (tkr)

	2016	2015	2014
Omsättning	14 119 383	13 372 294	11 823 283

När en myndighet avser att upphandla utan att använda de gemensamma ramavtalen ska kollegiet enligt förordning (SFS 1998:796) om statlig inköpssamordning underrättas om skälen till detta. Under året har 193 underrättelser om avsteg inkommit till kollegiet vilket kan jämföras med 2015 då det inkom 203 underrättelser.

SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG Enligt förordning (SFS 1998:796) om statlig inköpssamordning ska små och medelstora företags möjligheter att delta i upphandlingarna beaktas. Förstudierna som genomförs inför upphandling omfattar en marknadsundersökning där bland annat små och medelstora företags förutsättningar analyseras. Av de 751 ramavtalsleverantörer som fanns vid utgången av året hade 66 procent (494 stycken) upp till 49 anställda och 87 procent (655 stycken) upp till 199 anställda. Se tabell 52 där små och medelstora företags deltagande i upphandlingar redovisas.

TABELL 52

Andel små och medelstora företags deltagande av totalt antal ramavtalsleverantörer¹

	2016	2015	2014
0 - 9 anställda	18	19	16
10 - 49 anställda	48	49	50
50 - 199 anställda	21	19	21
Summa	87	87	87

1. I procent vid utgången av respektive år

EKONOMI Verksamheten finansieras av avgifter som tas ut av ramavtalsleverantörerna i relation till omsättningen på ramavtalen. Intäkterna har minskat något under 2016 jämfört med 2015 (2 322 tkr), vilket är ett resultat av tidigare avgiftssänkning. Kostnaderna har totalt ökat med 203 tkr jämfört med föregående år.

TABELL 53

Intäkter och kostnader för samordnad ramavtalsupphandling (tkr)

	2016	2015	2014
Intäkter ¹	101 023	103 345	91 359
Kostnader	81 100	80 897	75 395
Resultat	19 923	22 448	15 963
Indragning enligt regeringsbeslut	-21 248	-15 763	-19 001
Balanserat resultat	30 324	31 649	24 963

1. Intäkterna omfattar både avgiftsintäkter och ränteintäkter. Intäkterna för respektive år hänförs till ramavtalsomsättning från och med fjärde kvartalet året innan till och med tredje kvartalet för respektive år.

Statliga utbetalningar

Kammarkollegiet har som uppgift att administrera och utbetala statsbidrag. Utbetalningar görs i enlighet med vad som framgår i regleringsbrev och andra regeringsbeslut. I uppgiften ingår att granska ansökningar och rekvisitioner samt kontrollera återrapporteringar från bidragsmottagare. Kollegiets övergripande mål är att utbetalningar sker till rätt mottagare och med rätt belopp.

Inom prestationsområdet redovisar kollegiet utbetalt belopp uppdelat på utgiftsområden och antal disponerade anslag och utbetalningar enligt tabeller nedan.

STATLIGA UTBETALNINGAR Kollegiet arbetar kontinuerligt med att förbättra rutinerna för att minimera risker för fel och har daglig kontakt med företrädare inom Regeringskansliet. Under året har kollegiet genomfört en omorganisation av bidragshanteringen och även arbetat med att utveckla det medarbetarnära stödet inklusive en utökad användning av det interna ärendehanteringsstödet. Av tabell 54 framgår att utbetalt belopp har minskat med 12 822 mnkr. Den främsta anledningen är en förskotts betalning till EU som anslagsavräknats under 2015.

TABELL 54

Totalt utbetalt belopp uppdelat på utgiftsområden (tkr)

Utgiftsområden	2016	2015	2014
Hälsa- och sjukvård och social omsorg	27 707 220	27 740 448	26 178 373
Utbildning och universitetsforskning	3 685 401	3 691 446	3 596 091
Kultur, medier, trossamfund och fritid	8 280 090	8 002 696	7 650 568
Arbetsmarknad och arbetsliv	6 242 192	5 784 766	6 138 621
Avgiften till EU	20 317 853	34 478 329	32 063 210
Övriga	4 539 731	3 896 857	3 750 391
Summa	70 772 487	83 594 542	79 377 254

Av tabell 55 framgår det att antal utbetalningar mellan åren har minskat med 320 stycken. Antal engångsutbetalningar har minskat med 112 stycken och kvartals- och månadsbetalningar har minskat med 208. En av anledningarna är att kollegiet inte längre betalar ut för Kulturbryggans projekt, som 2015 var 106 stycken. Kammarkollegiet följer regeringsbeslut när det gäller utbetalningstidpunkt.

TABELL 55

Antal anslag och utbetalningar m.m

	2016	2015	2014
Antal utgiftsområden	22	22	22
Antal anslag	93	105	99
Antal anslagsposter	219	225	230
Antal utbetalningar	2 201	2 521	2 879
-varav engångsvisa	1 613	1 725	2 210
-varav månadsutbetalningar	468	699	525
-varav kvartalsutbetalningar	120	97	144
Antal återbetalningar ¹	351	444	352
Antal kontrollerade ansökningar	52	49	50
Antal kontrollerade återrapporteringar	425	505	290

1. Jämförelsetalet för 2015 är ändrat.

EKONOMI Uppgiften är anslagsfinansierad och kostnaderna nedan avser administration. Kostnaderna har kunnat sänkas något under 2016.

TABELL 56

Kostnader för statliga utbetalningar (tkr)

	2016	2015	2014
Kostnader	2 463	2 549	2 694

Stiftelse- och permutationsrätt

Kammarkollegiet prövar ansökningar om ändring av stiftelseförordnanden eller andra bindande förordnanden enligt stiftelselagen och permutationslagen (permutation). Verksamhetens övergripande mål är att uppgiften ska utföras skyndsamt och med en enhetlig rättstillämpning. Målet enhetlig rättstillämpning följs upp genom de beslut som överklagats och ändrats av högre instans. Vad gäller handläggningstid är målet att 60 procent av ansökningsärendena ska vara avslutade inom sex månader från det att de kom in till kollegiet. Inflödet av nya ärenden har minskat jämfört med 2015.

TABELL 57

Antal ärenden gällande förfrågningar, ansökningar och överklaganden

	2016	2015	2014
Antal inkomna ärenden	389	588	326
Antal avslutade ärenden	429	511	374
Balans	184	225	153

TABELL 58

Andel ansökningsärenden avgjorda inom sex månader från att de kom in till kollegiet

	2016	2015	2014
Andel avgjorda inom sex månader	73%	76%	63%

Antal överklagade beslut ligger på en låg nivå. Ändringsfrekvensen hos högre instans av Kammarkollegiets beslut är fortsatt låg. Den sammantagna bedömningen är att målen för verksamheten är uppfyllda.

TABELL 59

Överklagade beslut

	2016	2015	2014
Antal överklagade beslut	13	13 ¹	11
Antal avslutade överklagandeärenden	11	4	7
Antal beslut som helt eller delvis ändrats av överinstans	0	0	1

1. Jämförelse för 2015 har ändrats.

EKONOMI En ansökningsavgift måste betalas in för att kollegiet ska pröva ärendet. Avgiften disponeras inte av kollegiet utan tillförs inkomsttitel. Kostnaderna har ökat marginellt, vilket förklaras i huvudsak av förändrad bemanning.

TABELL 60

Intäkter och kostnader för stiftelse- och permutationrätt (tkr)

	2016	2015	2014
Influtna ansökningsavgifter	2 080	3 381	1 736
Kostnader	4 556	4 251	4 337
Summa	-2 476	-871	-2 601
Akkumulerad summa ¹	-19 605	-17 129	-16 258

1. Underskottet utgörs av skillnaden mellan verksamhetens anslagsfinansierade kostnader och influtna ansökningsavgifter som levererats till inkomsttitel.

Övrigt

ALTERNATIV TVISTLÖSNING Kammarkollegiet har från och med 2016 i uppgift att utse och godkänna nämnder för alternativ tvistlösning som ansöker om detta. Uppgiften innebär att bedöma om ansökningar uppfyller kraven i den nya lagen om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. Uppgiften innefattar även att ha tillsyn över de nämnder som har godkänts. Kollegiet kan återkalla godkännandet av en nämnd om den inte längre uppfyller kraven i lagen. Kollegiet ska enligt det EU-direktiv och den EU-förordning som ligger till grund för den svenska lagstiftningen ha en förteckning över godkända nämnder på sin webbplats. Under året har sju ansökningar inkommit och sex beslut har fattats. Vid årsskiftet fanns totalt sex stycken alternativa tvistlösningsnämnder registrerade – Sveriges Advokatsamfund, Konsumenttvistnämnden, Sveriges Begravningsbyråers Förbund, Nämnden för rättskyddsfrågor, Trafikskadenämnden, Personförsäkringsnämnden och Allmänna reklamationsnämnden.

INSYN I FINANSIERING AV PARTIER Den 1 april 2014 trädde en ny lag i kraft som innebär att partier och enskilda valkandidater som deltar i val till riksdagen eller Europaparlamentet årligen ska lämna in en intäktsredovisning eller en anmälan till Kammarkollegiet. Syftet med lagen är att trygga allmänhetens insyn i hur partier finansierar sin politiska verksamhet och hur valkandidater finansierar sina personvalskampanjer. Av redovisningen ska det tydligt framgå vilka medel som kommit partiets politiska verksamhet till godo och varifrån medlen kommer. Om summan av de belopp som ska redovisas understiger ett halvt prisbasbelopp ska partiet i stället göra en anmälan om detta till kollegiet. Kammarkollegiet utövar tillsyn över att lagen följs.

Under 2016 har betydligt färre intäktsredovisningar lämnats in jämfört med 2015, som avsåg redovisning av intäkter under valåret 2014. För 2016 har endast partier med mandat i riksdagen eller Europaparlamentet eller som annars får stöd enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier varit skyldiga att redovisa sina intäkter.

TABELL 61

Antal ärenden gällande insyn i finansiering av partier

	2016	2015
Antal inkomna ärenden (totalt)	15	50
- varav antal ärenden om intäktsredovisning	13	22
- varav antal ärenden om anmälan	0	6
- varav antal tillsynsärenden	1	2

KANSLIFUNKTIONER Kammarkollegiet utför enligt instruktionen administrativa och handläggande uppgifter åt Arvsfondsdelegationen, Fideikommissnämnden, Resegarantinämnden, Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor, Statens skaderegleringsnämnd och Statens överklagandenämnd. Dessutom utför kollegiet enligt överenskommelse uppgifter åt Alkoholsortimentsnämnden, Kärnavfallsfonden och Nämnden mot diskriminering.

Kollegiets roll och insats varierar beroende på nämndernas olika uppdrag och storlek. Rollen består i huvudsak av att bereda och föredra ärenden inför nämnderna, föra protokoll samt färdigställa och expediera avgöranden. I de fall där uppgifterna utförs enligt särskild

överenskommelse kan det även ingå ekonomiadministration, vilket exempelvis är en stor del av stödet till Kärnavfallsfonden.

Kollegiet redovisar enbart kostnaden för kanslistödet till nämnderna. För en mer utförlig rapportering av nämndernas arbete och resultat hänvisas till den årliga rapportering som respektive nämnd lämnar.

NARKOLEPSI Från och med den första juli 2016 ska Kammarkollegiet pröva ersättning enligt lag (2016:417) om statlig ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi efter pandemivaccinering. Antalet inkommande ärenden hänförligt till det uppdraget uppgår till 114 stycken under 2016, vilket är redovisat i tabell nedan.

TABELL 62

Antalen hanterade ärenden

	2016	2015	2014
Narkolepsi	114	0	0

EKONOMI I tabell 63 är kostnaderna sammanställda för verksamheter som inte har ett särskilt redovisningsavsnitt. Där framgår att intäkterna från hyresgäster inklusive administrativ samverkan har minskat sedan Ersättningsnämnden avslutade sitt uppdrag 2016-06-30. Detta har inte kunnat kompenseras fullt ut. När det gäller narkolepsiuppdraget är kostnaden för 2016 lägre än vad kollegiet budgeterat. Skälet är att inhämtandet av medicinska utlåtanden inte har utförts i den omfattning som förväntats. Inhämtandet av utlåtanden kommer istället att utföras i stor omfattning under 2017, något som kommer att innebära ökade kostnader.

TABELL 63

Övrigt, kostnader (tkr)

	2016	2015	2014
Alkoholsortimentsnämnden	131	184	49
Fideikommissnämnden	654	799	728
Hyresgäster	5 887	11 286	11 582
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd ¹	0	2 365	4 235
Narkolepsi	1 103	335	0
Nämnden mot diskriminering	352	258	348
Partifinansiering	67	548	0
Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut	78	146	149
Resegarantinämnden	1 186	1 004	1 050
Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor	1 156	1 355	1 189
Statens skaderegleringsnämnd	93	56	76
Statens överklagandenämnd	4 276	4 045	4 634
Övrigt	9 585	7 754	10 745
Summa kostnader	24 568	30 135	34 784

1. Nämnden överfördes till Socialstyrelsen 2015-07-01.

Kompetensförsörjning

Kammarkollegiet arbetar aktivt för att säkerställa att det finns kompetens för att fullgöra uppgifterna enligt instruktion, regleringsbrev eller annat regeringsbeslut. I den här redovisningen presenteras en bedömning av hur kollegiets vidtagna åtgärder sammantaget bidrar till att fullgöra dessa uppgifter, samt att vi beskriver de aktiviteter som gjorts för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla kompetens.

LEDARSKAP Under året har samtliga chefer vid kollegiet träffats för regelbundna chefsmöten med olika teman, exempelvis arbetsmiljöutbildning, rutiner vid oro för eller bekräftat missbruk av alkohol och droger samt chefsträning i att hålla medarbetarsamtal.

I april 2016 tillträdde en ny generaldirektör. Han har prioriterat arbetet med att skapa en samsyn bland cheferna avseende ledningsgruppens uppdrag och syftet med ledarskapet vid kollegiet. Ledarskapet vid Kammarkollegiet har återkommande diskuterats vid chefsmötena utifrån olika perspektiv, exempelvis vilken typ av ledarskap som skapar förutsättningar för engagerade och kompetenta medarbetare. Under ledning av generaldirektören genomfördes även en workshop med ledningsgruppen om bland annat förväntningar på gruppen, förhållningssätt, framgångsfaktorer, mötesstruktur och förberedelser. Utifrån den workshopen togs sedan ett dokument om Kammarkollegiets ledningsgrupp fram.

MEDARBETARSKAP Uppstarten av verksamhetsplaneringen för 2017 gjordes gemensamt för hela kollegiet i Karlstad. Vid det här tillfället uppmärksammades även försäkringsavdelningens 20-årsjubileum vid Karlstadkontoret. Kollegiedagarna utgjorde även en avspark för det myndighetsövergripande arbetet med aktivt medarbetarskap i formen av en föreläsning och tvärfunktionella gruppdiskussioner på temat. Arbetet med ett aktivt medarbetarskap är långsiktigt och aktiviteter kring detta pågår löpande runt om i verksamheten. Kammarkollegiet deltar även i Arbetsgivarverkets utvecklingsprogram ”Medarbetarskap i arbetsgivarsamverkan”.

ARBETSMILJÖ OCH FRISKFAKTORER Inom arbetsmiljöområdet ser vi det som viktigt att fokusera på friskfaktorer och har därför under året förtydligat de hälsofrämjande aktiviteter som erbjuds. Vi har samlat information om dessa på vårt intranät för att öka kännedomen och nyttjandet. Några exempel på vad kollegiet erbjuder är inspirationsföreläsningar på temat ”Balans i livet – om stress och återhämtning” samt ”Hälsotips för kontorshjältar”. Kollegiets idrottsförening har bland annat erbjudit en föreläsning om löpteknik, praktikpass med löpning, motionslopp som exempelvis Våruset och Bellmanstafetten, ridning och bowling.

Ett nytt stödmaterial för medarbetarsamtal har under året arbetats fram och använts. Medarbetarsamtalet är ett viktigt planerings- och styrinstrument för att uppnå verksamhetens mål. Syftet med medarbetarsamtalet är att tillvarata medarbetarens kompetens och engagemang, säkerställa att varje medarbetarens arbets- och utvecklingsinsats bedrivs inom ramen för myndighetens behov och krav samt säkerställa att rätt förutsättningar finns för detta.

I det nya materialet för medarbetarsamtal ingår bland annat hälsa som en frågeställning. Materialet ska bidra till en bättre dialog mellan chef och medarbetare vilket är en grundläggande friskfaktor. De redan nämnda insatserna om medarbetarskap och ledarskap samt chefsutbildning i arbetsmiljöarbete förväntas även de ha goda effekter på arbetsmiljön. Dessutom har arbetsmiljöansvaret fördelats tydligare i organisationen och

nya stöddokument har arbetats fram och implementerats inom områdena rehabilitering samt alkohol och droger.

Ett gott mottagande av nyanställda medarbetare spelar en väsentlig roll för hur den nyanställda uppfattar sin arbetsmiljö, tas om hand och snabbt kommer in i sitt arbete. Alla nyanställda erbjuds ett myndighetsövergripande introduktionsseminarium. Vidare har en checklista utarbetats för chef och fadder för att säkerställa att samtliga nyanställda får en bra introduktion.

Lika viktigt som att ta väl hand om nyanställda är det också att genomföra avgångssamtal med samtliga medarbetare som slutar eller går på längre tjänsteledigheter. Detta har på ett strukturerat sätt påbörjats under året och görs för att fånga upp erfarenheter som kan användas i det kontinuerliga arbetet med att utveckla kollegiet som attraktiv arbetsgivare.

KOMPETENSANALYSER Analyser av kompetens har även genomförts tidigare på kollegiet men nytt för i år är att de är en integrerad del av verksamhetsplaneringen. Kollegiet har därmed säkerställt att analyserna görs likartat i de olika verksamheterna på kollegiet och att samtliga perspektiv i analyserna som har påverkan på kontinuitet, kvalitet och effektivitet i arbetet blir belysta för att se vad vi behöver jobba med i vårt långsiktiga arbete med kompetensförsörjningen.

LIVS- OCH KARRIÄRPLANERING Kammarkollegiet slöt den 1 december 2015 ett lokalt avtal med de fackliga parterna om användning av lokala omställningsmedel. Det blev därmed möjligt för våra medarbetare att söka och ta del av dessa medel för följande aktiviteter: livs- och karriärplanering, jobbskuggning eller praktik inom eller utanför myndigheten, komplettering av kompetens i samband med större förändringar i verksamheten, omställningsprogram/outplacement samt delpension som sker i omställningssyfte. Det livs- och karriärutvecklingsprogram som erbjuds inom ramen för detta avtal riktar sig till samtliga medarbetare som önskar det. Under året har 12 medarbetare ansökt om och påbörjat programmet. Vi ser att programmet kan bidra till utveckling och förnyelse av anställdas kompetens och anställningsbarhet.

ENSKILDA ÖVERENSKOMMELSER I slutet av 2013 gjordes det möjligt för medarbetare att teckna enskilda överenskommelser, till exempel att byta lön mot semesterdagar eller göra en extra pensionsavsättning. Antalet tecknade överenskommelser har stigit från det att avtalet tecknades. I dagsläget har 39 medarbetare valt att teckna en överenskommelse. Det är en ökning från förra året med 10 stycken. De enskilda överenskommelserna innebär att medarbetaren ges möjlighet att påverka sin arbetssituation och göra ett personligt val. Det ger medarbetare ökad flexibilitet och bidrar till att skapa attraktiva individanpassade anställningsvillkor.

REKRYTERING Under året har 37 medarbetare externrekryterats och den externa personalomsättningen har varit 7,5 procent, vilket betyder att den ökat något jämfört med 2015. I stort har personalrörligheten inte påverkat vår förmåga att utföra vårt uppdrag.

Kammarkollegiet har haft ett lågt ohälsotal de senaste åren. Under 2016 var ohälsotalet 3,2 procent av tillgänglig årsarbetstid, vilket innebär att ohälsotalet i stort är oförändrat.

Sammantaget gör vi bedömningen att verksamhetens behov under året, och även framåt, har styrt kompetensförsörjningen och utvecklingsinsatserna så att kollegiet har rätt kompetens för att åstadkomma efterfrågade resultat.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	43 000	43 000	43 000	43 000	43 000
Utnyttjad	27 673	33 968	40 455	33 850	24 440
Kontokrediter Riksgäldskontoret¹					
Beviljad för Kammarkollegiet	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Beviljad för Försäkringsverksamheten	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Beviljad för organisationskommittéer	250 000	355 000	355 000	355 000	355 000
Maximalt utnyttjad	0	2 202	4 251	17 770	38 974
Beviljad för Viltvårdsfonden	0	5 000	5 000	5 000	5 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret¹					
Räntekostnader Kammarkollegiet	305	101	0	0	0
Ränteintäkter Kammarkollegiet	0	0	180	448	469
Räntekostnader Försäkringsverksamheten	2 418	1 236	0	0	0
Ränteintäkter Försäkringsverksamheten	0	0	2 166	4 299	6 762
Räntekostnader Viltvårdsfonden	425	227	0	0	0
Ränteintäkter Viltvårdsfonden	0	0	145	653	1 237
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	366 500	355 500	367 620	338 320	375 615
Avgiftsintäkter	374 629	367 681	378 027	343 212	372 410
Avgiftsintäkter som ej disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	4 500	3 805	4 000	3 650	3 200
Avgiftsintäkter	4 662	5 984	5 021	4 680	4 011
Anslagskredit²					
Beviljad	1 600	1 634	2 109	2 108	1 935
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
Ramanslag					
Summa anslagssparande	2 326 551	-4 563 653	-2 653 019	2 362 241	1 814 334

Forts..

(tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Bemyndiganden					
Summa tilldelade bemyndiganden	954 500	194 951	180 239	598 000	991 500
Summa åtaganden	584 253	65 077	50 072	330 222	622 787
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	234	245	246	246	269
Medelantalet anställda (st) ³	268	266	276	258	293
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 195	1 165	1 151	1 134	1 118
Kapitalförändring⁴					
Årets kapitalförändring	-11 149 011	5 379 577	13 125 583	23 330 698	32 075 634
Balanserad kapitalförändring	5 779 073	2 418 578	-145 641	-213 343	-263 201

1. Kammarkollegiet disponerar tre konton i Riksgäldskontoret.

Avistaräntan har sedan februari 2015 varit negativ, vilket resulterar i räntekostnader på våra tillgodohavanden

2. Avser Kammarkollegiets ramanslag

3. I medelantalet anställda 2015 och 2014 ingår även tjänstlediga

4. Merparten av årets kapitalförändring omförs till Resultatandelar i hel- och delägda företag året efter räkenskapsåret

Resultaträkning

Verksamhetens intäkter (tkr)	Not	2016	2015
Intäkter av anslag	1	71 501	51 236
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	263 852	264 531
Intäkter av bidrag		79	146
Finansiella intäkter	3	594 178	2 542
Summa		929 610	318 455
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-200 881	-204 727
Kostnader för lokaler		-21 247	-22 624
Övriga driftkostnader		-57 461	-58 143
Finansiella kostnader	5	-1 623	-140
Avskrivningar och nedskrivningar		-9 532	-10 221
Summa		-290 744	-295 855
Verksamhetsutfall		638 866	22 600
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	6	-6 019 813	-639 104
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	7	3 165 197	4 321 754
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-3 165 197	-4 321 754
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		70 558 712	83 594 515
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		205 030	233 323
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	8	86 553	87 314
Finansiella intäkter	9	65 338	13 354
Finansiella kostnader	10	-55 314	-11 529
Upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	11	32 930	-58 489
Lämnade bidrag	12	-76 661 313	-77 862 407
Saldo		-5 768 064	5 996 081
Årets kapitalförändring	13	-11 149 011	5 379 577

Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	14	14 305	16 782
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	15	4 351	6 719
Summa		18 656	23 501
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	16	4 001	5 014
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	17	5 481	5 300
Summa		9 482	10 314
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	6	292 042 585	322 225 382
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	6 788 681	6 429 136
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	19	179	505
Summa		298 831 445	328 655 023
Utlåning			
Utlåning	20	18	29
Summa		18	29
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		10 902	7 257
Fordringar hos andra myndigheter	21	48 117	60 457
Övriga kortfristiga fordringar	22	518	2 001 511
Summa		59 537	2 069 225
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	23	2 784 773	8 524 403
Upplupna bidragsintäkter		0	36
Övriga upplupna intäkter	24	31 705	29 536
Summa		2 816 478	8 553 975
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	25	-7 791	-8 147
Summa		-7 791	-8 147

Forts..

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		48 625	52 500
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	26	620 557	571 264
Summa		669 182	623 764
SUMMA TILLGÅNGAR		302 397 007	339 927 684
KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not		
Myndighetskapital	27		
Statskapital	28	87 076 749	86 942 380
Resultatandelar i hel- och delägda företag		218 940 521	243 652 592
Balanserad kapitalförändring		5 779 073	2 418 578
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-11 149 011	5 379 577
Summa		300 647 332	338 393 127
Fonder	29		
Fonder		477 208	510 139
Summa		477 208	510 139
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	30	291	155
Övriga avsättningar	31	3 867	3 338
Summa		4 158	3 493
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	32	27 673	33 968
Långfristiga skulder till andra myndigheter	33	679 000	530 000
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	34	152 972	118 111
Leverantörsskulder		10 054	10 994
Övriga kortfristiga skulder	35	9 168	7 407
Summa		878 867	700 480
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	36	233 138	172 421
Övriga förutbetalda intäkter	37	156 304	148 024
Summa		389 442	320 445
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		302 397 007	339 927 684

Anslagsredovisning

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 01								
Rikets styrelse								
01 01 001 Kungliga hov- och slottsstaten (ramanslag)								
001 Kungliga hovstaten			69 043			69 043	69 043	0
01 06 001 Allmänna val och demokrati (ramanslag)								
011 Demokrati - del till Kammarkollegiet			3 600			3 600	3 600	0
014 Insatser för mänskliga rättigheter			15 000	-580		14 420	14 390	30
020 Värna demokratin - del till Kammarkollegiet		8	6 050	13 500	8	19 550	19 503	47
01 06 005 Valmyndigheten (ramanslag)								
003 Valmyndigheten - till Kammarkollegiet			0	1 010		1 010	966	44
01 07 001 Åtgärder för nationella minoriteter (ramanslag)								
018 Åtgärder för nationella minoriteter			567	396		963	963	0
01 07 002 Åtgärder för den nationella minoriteten romer (ramanslag)								
002 Åtgärder för den nationella minoriteten romer			12 800			12 800	12 532	268
01 09 001 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information (ramanslag)								
010 Medel för EU-information			379	-379		0	0	0
Utgiftsområde 02								
Samhällsekonomi och finansförvaltning								
02 01 001 Statskontoret (ramanslag)								
008 Förvaltningspolitiskt utvecklingsarbete		1 518	3 649		1 408	3 759	942	2 817
02 01 002 Kammarkollegiet (ramanslag)								

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
001 Kammarkollegiet	38	5 509	53 334		3 875	54 968	49 798	5 170
02 01 004 Arbetsgivarpolitiska frågor (ramanslag)								
004 Vissa nämnder inom det arbetsgivarpolitiska området - del till KAMK		107	400		107	400	279	121
02 01 014 Vissa garanti- och medlemsavgifter (ramanslag)								
001 Vissa medlemsavgifter		34	1 200		34	1 200	1 184	16
003 EIPA		61	570		61	570	514	56
004 Kapitaltillskott till AIB			213 000			213 000	208 774	4 226
Utgiftsområde 04								
Rättsväsendet								
04 01 001 Polismyndigheten (ramanslag)								
004 Till Kammarkollegiets disposition		854	1 076		806	1 124	943	181
04 01 005 Sveriges Domstolar (ramanslag)								
002 Sveriges Domstolar - del till Kammarkollegiet			2 540	60		2 600	2 581	19
04 01 014 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar (ramanslag)								
002 Avg till vissa internationella sammanslutningar - del till Kammarkollegiet		1 423	7 778		1 423	7 778	4 825	2 953
Utgiftsområde 05								
Internationell samverkan								
05 01 001 Avgifter till internationella organisationer (ramanslag)								
010 Förenta nationerna								
001 FN:s reguljära budget		1 295	240 000	-30 100	1 295	209 900	209 880	20
002 FN:s fredsbevarande operationer	41	3 217	656 404	18 634	3 217	675 038	724 477	-49 439
003 Förberedande kommissionen för upprättande av provstoppsavtalets organisation		83	9 000	24	83	9 024	9 024	0
004 Organisationen för förbud mot kemiska vapen		99	6 000	-114	99	5 886	5 883	3
005 Uppföljning av konventioner, översynskonferenser m.m.		71	500	93	71	593	481	112
011 Europarådet		792	57 500	-608	792	56 892	56 849	43
012 Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)		720	47 700	17 733	720	65 433	65 409	24
013 Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU (GUSP)		343	5 500	-461	343	5 039	5 039	0

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
014 Övriga internationella organisationer		401	30 000	3 100	401	33 100	32 953	147
015 Nordiska ministerrådet		9 539	375 000	-8 806	9 539	366 194	356 920	9 274
016 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)		507	45 000	505	507	45 505	45 505	0
05 01 002 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet (ramanslag)								
003 Freds- och säkerhetsfrämjande - Särskilda insatser		48	42 982	7 500	48	50 482	50 011	471
05 01 003 Nordiskt samarbete (ramanslag)								
003 Bidrag till Svenska Föreningen Norden			8 000			8 000	8 000	0
006 Nordiskt samarbete		644	4 795		644	4 795	3 957	838
05 01 006 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning (ramanslag)								
008 Utredningar och andra insatser på området nedrustning och icke-spridning		40	2 196		40	2 196	2 166	30
009 Säkerhetspolitisk forskning		164	8 362		164	8 362	7 838	524
05 01 007 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) (ramanslag)								
002 Stockholms internationella fredsforskningsinstitut			28 402			28 402	28 402	0
05 01 008 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI) (ramanslag)								
002 Utrikespolitiska Institutet			16 675			16 675	16 675	0
05 01 011 Samarbete inom Östersjöregionen (ramanslag)								
007 Samarbete inom Östersjöregionen - del till Kammarkollegiet	39	16	3 400		16	3 400	2 849	551
Utgiftsområde 06								
Försvar och samhällets krisberedskap								
06 01 010 Nämnder m.m. (ramanslag)								
006 Vissa mindre nämnder		324	406		324	406	97	309
007 Bidrag till Svenska Röda Korset			580			580	580	0

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
008 Bidrag till Centralförbundet Folk och Försvar			4 815			4 815	4 815	0
06 01 011 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor m.m. (ramanslag)								
005 Avvecklingskostnader FXM	40		30 000			30 000	13 771	16 229
06 02 006 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal (ramanslag)								
001 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal			224 171			224 171	224 171	0
Utgiftsområde 07								
Internationellt bistånd								
07 01 001 Bistandsverksamhet (ramanslag)								
018 Swedpartnership: Stöd till små och medelstora företag		13 555	32 500	-8 500	13 555	24 000	23 797	203
019 Swedpartnership: Administrationskostnader			4 250			4 250	4 250	0
024 Swedfund: Teknisk assistans			10 000			10 000	10 000	0
Utgiftsområde 08								
Migration								
08 01 003 Migrationspolitiska åtgärder (ramanslag)								
002 Migrationspolitiska projekt och bidrag		1 018	11 400		1 018	11 400	9 780	1 620
013 Efterforskningsverksamhet			2 935			2 935	2 935	0
08 01 007 Utresor för avvisade och utvisade (ramanslag)								
004 Regeringen		3 000	3 000	-3 000	3 000	0	0	0
Utgiftsområde 09								
Hälsovård, sjukvård och social omsorg								
09 01 005 Bidrag för läkemedelsförmånerna (ramanslag)								
002 Bidrag för läkemedelsförmånerna	41	-2 134 763	23 997 988			21 863 225	22 071 294	-208 069
09 01 006 Bidrag till folkhälsa och sjukvård (ramanslag)								
001 Professionsmiljarden			1 000 000			1 000 000	975 000	25 000
003 Kroniska och långvariga sjukdomar		14 538	112 000		14 538	112 000	100 235	11 765
004 Tillgänglighet		49 097	40 000		49 097	40 000	0	40 000

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
005 Kvalitetsregister		11	190 000		11	190 000	189 606	394
006 European Observatory on Health Care Systems		118	2 100		118	2 100	1 986	114
008 Swecare			1 500			1 500	1 500	0
009 Patientlag			8 000			8 000	7 886	114
014 Resursförstärkning till landsting			1 000 000			1 000 000	1 000 000	0
015 Säkrare och effektivare hälso- och sjukvård		10 138	60 000		10 138	60 000	50 739	9 261
016 Åtgärder för en bättre cancervård		2 000	500 000		2 000	500 000	497 004	2 996
018 God vård och folkhälsa		52 065	93 533	706	52 771	93 533	59 351	34 182
019 Ersättning till talidomidskadade i vissa fall		3 500	0			3 500	0	3 500
023 Insatser i primärvården för kvinnors hälsa			130 000			130 000	129 064	936
026 Ersättning till steriliserade i vissa fall		8 000	0			8 000	0	8 000
029 Ordnat införande och strukturerad uppföljning		31 587	40 000		31 587	40 000	29 063	10 937
033 Förlossningsvård och kvinnors hälsa			400 000			400 000	399 050	950
09 01 008 Bidrag till psykiatri (ramanslag)								
003 Till Kammarkollegiets disposition		19 331	1 028 893		19 331	1 028 893	933 647	95 246
09 01 009 Bidrag för samordning och tillgänglighet (ramanslag)								
002 Prestationsbunden vårdgaranti		4 440	1 000 000		4 439	1 000 000	1 000 000	0
09 01 010 Bidrag för mänskliga vävnader och celler (ramanslag)								
002 Bidrag för mänskliga vävnader och celler			74 000			74 000	74 000	0
09 02 003 Bidrag till WHO (ramanslag)								
003 Bidrag till WHO - del till Kammarkollegiet	41	9	34 165		9	34 165	36 340	-2 175
004 Ramkonvention tobakskontroll - del till Kammarkollegiet		47	500		47	500	489	11

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
09 04 002 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet (ramanslag)								
006 Försöksverksamheter m.m.		14 085	24 005	-6 000	14 085	18 005	5 398	12 607
09 04 005 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken (ramanslag)								
008 Utvecklingsmedel - Kammarkollegiet		1 730	172 931	-22 831	1 730	150 100	14 200	135 900
09 04 007 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. (ramanslag)								
005 Övriga utvecklingsmedel		25 390	16 150	22 709	25 390	38 859	34 456	4 403
011 Avveckling Ersättningsnämnden			0	3 850		3 850	3 531	319
012 Stöd och behandling vid omhändertagande av berusade personer			35 000			35 000	35 000	0
09 05 002 Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige (ramanslag)								
001 Bidrag till föreningar, stiftelser eller internationella organisationer med flera			17 461	-6 700		10 761	6 820	3 941
002 Bidrag till myndigheter		12 922	15 400	6 700	12 922	22 100	21 310	790
09 06 001 Alkoholsortimentsnämnden (ramanslag)								
002 Alkoholsortimentsnämnden - del till KAMK		57	238		50	245	131	114
09 06 002 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel (ramanslag)								
008 Bidrag till Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning			16 800			16 800	16 800	0
009 Övriga åtgärder		6 903	19 629		6 903	19 629	16 982	2 647
Utgiftsområde 10								
Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning								
10 01 006 Bidrag för sjukskrivningsprocessen (ramanslag)								
002 Kunskapsutveckling för sjukskrivningsprocessen		1 002	4 000		1 001	4 000	1 006	2 994
Utgiftsområde 13								
Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering								
13 02 001 Diskrimineringsombudsmannen (ramanslag)								
002 Nämnden mot diskriminering		331	643		312	662	412	249

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
13 02 002 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m. (ramanslag)								
005 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.			12 501	-1 400		11 101	10 408	693
13 03 001 Särskilda jämställdhetsåtgärder (ramanslag)								
012 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut		1 039	84 750		1 039	84 750	81 902	2 848
Utgiftsområde 14								
Arbetsmarknad och arbetsliv								
14 01 003 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser (ramanslag)								
004 Försöksverksamhet med sysselsättningskapande åtgärder	39	30 280	26 700	10 000	30 280	36 700	19 444	17 256
14 01 004 Lönebidrag och Samhall m.m. (ramanslag)								
003 Bidrag till Samhall AB			4 584 897			4 584 897	4 584 897	0
14 01 010 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten (ramanslag)								
001 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	39		3 000			3 000	3 000	0
002 Bidrag till kurskostnader	39		5 303			5 303	5 303	0
14 01 011 Bidrag till lönegarantiersättning (ramanslag)								
001 Bidrag till lönegarantiersättning		543 907	1 800 000		543 907	1 800 000	1 812 178	212 240
							-224 418	
14 02 003 Internationella arbetsorganisationen (ILO) (ramanslag)								
003 Medlemsavgift		2 819	33 122		2 819	33 122	31 789	1 333

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
14 02 005 Arbetslivspolitik (ramanslag)								
001 Stöd till företagshälsovårdens kompetensförsörjning		1 000	10 000		1 000	10 000	9 999	1
Utgiftsområde 16								
Utbildning och universitetsforskning								
16 02 063 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet (ramanslag)								
001 Chalmers tekniska högskola AB								
001 Grundutbildning			842 189			842 189	842 189	0
002 Forskning och forskarutbildning			841 266			841 266	841 266	0
002 Handelshögskolan i Stockholm			77 425			77 425	77 425	0
003 Stiftelsen Högskolan i Jönköping								
001 Grundutbildning			503 213			503 213	503 213	0
002 Forskning och forskarutbildning			105 453			105 453	105 453	0
005 Ersta Sköndal högskola AB			103 158			103 158	103 158	0
006 Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen för Johannelunds Teologiska högskola			3 595			3 595	3 595	0
007 Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut			11 543			11 543	11 543	0
008 Ericastiftelsen			7 099			7 099	7 099	0
009 Teologiska Högskolan Stockholm AB (svb)			10 137			10 137	10 137	0
010 Newmaninstitutet AB			5 009			5 009	5 009	0
011 Stiftelsen Rödakorshemmet			75 121			75 121	75 121	0
012 Sophiahemmet, Ideell förening			73 547			73 547	73 547	0
013 Beckmans skola AB			29 395			29 395	29 395	0

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
014 Mervärdesskatteskostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping	41	-9 505	330 833			321 328	357 464	-36 136
015 Evangeliska Frikyrkan			4 576			4 576	4 576	0
16 02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (ramanslag)								
001 Svenska studenthemmet i Paris			2 744			2 744	2 744	0
002 Bidrag till Sveriges Förenade Studentkårer			4 217			4 217	4 217	0
003 Tolkutbildning		2 122	13 740		1 910	13 952	6 641	7 311
004 Informationsinsatser i utlandet			8 660			8 660	8 660	0
005 Svenskundervisning i utlandet			4 536			4 536	4 536	0
006 Vissa stipendier		26	907			933	907	26
007 Bedömning av reell kompetens			30 000			30 000	30 000	0
008 Stöd för studentinflytande		74	31 644			31 718	31 644	74
010 Forskningsmedel		2 138	21 456		1 798	21 796	21 669	127
011 Waldorfläroarbildning			10 191			10 191	10 191	0
015 Integrationsstipendier		19 193	107 054		16 611	109 635	75 924	33 712
018 Vidareutbildning av obehöriga lärare		1	92 881			92 882	87 784	5 098
019 Validering yrkeslärare		1	11 499			11 500	11 499	1
020 Innovationsverksamhet vid universitet och högskolor		940	111 664			112 604	110 004	2 600
021 Fördelas efter beslut av regeringen	41	12 294	13 247	32 288	43 654	14 176	18 435	-4 260
022 Utveckling av VFU i läroarbildningen		27	43 415			43 442	43 414	28
029 Särskild kompletterande pedagogisk utbildning		44	23 982			24 026	16 649	7 377
049 Krav på lämplighet vid tillträde till läro- och förskolläroarbildning		1	5 095			5 096	5 095	1

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
16 02 065 Särskilda medel till universitet och högskolor (ramanslag)								
101 Reserverade medel			0			0	0	0
16 03 012 Regionala etikprövningsnämnder (ramanslag)								
007 Regionala etiknämnd. - del till KAMK		5 471	6 084	-1 180	5 471	4 904	0	4 904
16 03 013 Särskilda utgifter för forskningsändamål (ramanslag)								
013 Till regeringens förfogande		7 277	111 025		2 736	115 566	113 016	2 550
16 04 002 Avgift till Unesco och ICCROM (ramanslag)								
002 Avgifter och bidrag till internationella organisationer		4 037	30 886		4 037	30 886	30 691	195
16 04 004 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning (ramanslag)								
003 Medel som fördelas efter regeringens beslut		1	3 795	-2 150		1 646	1 201	445
004 Indikatorsprogrammet OECD-INES		42	300		33	309	290	19
Utgiftsområde 17								
Kultur, medier, trossamfund och fritid								
17 01 002 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (ramanslag)								
006 Bidrag till allmän kulturverksamhet - del till Kammarkollegiet		8	1 208		8	1 208	1 077	131
008 Nordliga dimensionens partnerskap för kultur			200			200	185	15
17 01 006 Bidrag till regional kulturverksamhet (ramanslag)								
006 Filmkulturell verksamhet			1 266			1 266	1 266	0
17 02 001 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus, Drottningholms slottsteater och Voksenåsen (ramanslag)								
001 Kungliga Operan AB			452 284			452 284	452 284	0

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
002 Kungliga Dramatiska teatern AB			229 442			229 442	229 442	0
003 Riksteatern			261 727			261 727	261 727	0
005 Stiftelsen Dansens Hus			23 605			23 605	23 605	0
006 Stiftelsen Drottningholms Slottsteater			11 904			11 904	11 904	0
007 Voksenåsen AS			10 463			10 463	10 463	0
17 05 002 Ersättningar och bidrag till konstnärer (ramanslag)								
002 Individuell visningsersättning			37 722			37 722	37 722	0
003 Inkomstgarantier för konstnärer		1 198	14 700			15 898	13 650	2 248
008 Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek			148 997			148 997	148 997	0
010 Ersättning åt författare och översättare för utnyttjande av deras verk i form av talböcker			9 280			9 280	9 280	0
013 Dramatikerstöd			3 009			3 009	3 009	0
014 Fonogramersättning			5 000			5 000	5 000	0
17 07 003 Kyrkoantikvarisk ersättning (ramanslag)								
001 Kyrkoantikvarisk ersättning			460 000			460 000	460 000	0
17 08 002 Centrala museer: Stiftelser (ramanslag)								
001 Stiftelsen Nordiska museet			115 881			115 881	115 881	0
002 Stiftelsen Skansen			72 008			72 008	72 008	0
003 Stiftelsen Tekniska museet			47 393			47 393	47 393	0
004 Stiftelsen Arbetets museum			15 388			15 388	15 388	0
17 08 003 Bidrag till vissa museer (ramanslag)								
001 Stiftelsen Dansmuseifonden för Dansmuseet			10 240			10 240	10 240	0

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
003 Stiftelsen Carl och Olga Milles Lidingöhem			4 098			4 098	4 098	0
004 Stiftelsen Thielska galleriet			6 038			6 038	6 038	0
005 Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna			14 559			14 559	14 559	0
006 Nobelmuseet			4 952			4 952	4 952	0
007 Föreningen Svensk Form			4 491			4 491	4 491	0
008 Röhsska museet			502			502	502	0
009 Riksförbundet Sveriges museer			1 500			1 500	1 500	0
010 Stiftelsen Strindbergsmuseet			581			581	581	0
011 Stiftelsen Judiska museet i Stockholm			3 102			3 102	3 102	0
012 Bildmuseet			743			743	743	0
013 Zornsamlingarna			204			204	204	0
015 Åjtte, Svenskt fjäll- och samemuseum			500			500	500	0
17 08 006 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (ramanslag)								
001 Utställningsgarantier		1	1		1	1	0	1
002 Inköp av vissa kulturföremål		79	79		79	79	0	79
17 10 001 Filmstöd (ramanslag)								
001 Stöd till svensk filmproduktion m.m. - filmavtalet			200 000			200 000	200 000	0
002 Stöd till filmkulturella åtgärder			130 374			130 374	130 374	0
17 11 001 Utbyte av tv-sändningar mellan Sverige och Finland (ramanslag)								
002 Sveriges Television AB för överföring av programkanal m.m.			11 300			11 300	11 300	0
004 Sverigefinska Riksförbundet för sändningsverksamhet			9 419			9 419	9 419	0
17 11 003 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet (ramanslag)								

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
001 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet		28	383			411	367	44
17 12 002 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (ramanslag)								
004 Unga som varken arbetar eller studerar			3 500			3 500	3 500	0
005 Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer			3 800			3 800	3 800	0
008 Forskning om ungdom			500			500	500	0
011 Ungdomspolitiska åtgärder efter regeringsbeslut			3 550			3 550	3 550	0
17 13 001 Stöd till idrotten (ramanslag)								
001 Etablering			84 000			84 000	84 000	0
003 Bidrag till internationellt samarbete m.m.		-43	2 900			2 857	2 802	55
004 Insatser mot dopning			30 000			30 000	30 000	0
005 Bidrag till idrottsforskning			18 000			18 000	18 000	0
006 Bidrag till specialidrott inom gymnasieskolan			41 900			41 900	41 900	0
007 Särskild satsning på idrott och motion			550 000			550 000	550 000	0
009 Verksamhet av gemensam natur inom idrottsrörelsen samt bidrag till lokal barn- och ungdomsverksamhet			1 196 011			1 196 011	1 196 011	0
17 13 006 Insatser för den ideella sektorn (ramanslag)								
002 Ideella sektorn - del till Kammarkollegiet			35 000	-35 000		0	0	0
17 14 001 Bidrag till folkbildningen (ramanslag)								
001 Bidrag till folkbildningen			3 450 662	3 050		3 453 712	3 453 712	0
002 Utvärdering av folkbildningen			1 000	-350		650	650	0
003 Bidrag till Föreningen Nordiska folkhögskolan i Genève			411			411	411	0
004 Särskilt verksamhetsstöd till SISU			166 003			166 003	166 003	0
006 Bidrag till folkhögskolans allmänna kurs			120 000			120 000	120 000	0

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
007 Bidrag till folkhögskolans allmänna och särskilda kurs			67 000			67 000	67 000	0
008 Matchningsinsatser			3 000			3 000	3 000	0
17 14 003 Särskilda insatser inom folkbildningen (ramanslag)								
001 Insatser folkbildn. - del till KAMK			212 000			212 000	212 000	0
Utgiftsområde 18								
Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik								
18 01 001 Bostadspolitisk utveckling (ramanslag)								
001 Bostadspol. utv. - del till KamK		6 471	13 050		6 471	13 050	5 000	8 050
18 01 005 Boverket (ramanslag)								
013 Till internationellt arbete inom boende-, samhällsplanerings- och byggområdet		1 733	960		1 681	1 012	750	262
18 02 006 Bidrag till miljömärkning av produkter (ramanslag)								
003 Det nordiska miljömärkningssystemet och EU:s miljömärkningssystem			4 374			4 374	4 374	0
Utgiftsområde 19								
Regional tillväxt								
19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder (ramanslag)								
022 Reg tillväxt.åtg - del till Kammarkollegiet	39	16 431	12 237		16 431	12 237	5 526	6 711
Utgiftsområde 20								
Allmän miljö- och naturvård								
20 01 007 Avgifter till Internationella organisationer (ramanslag)								
001 Internationella organisationer, miljö-/klimatområdet	41	394	13 002	600	394	13 602	13 770	-168
004 Internationella organisationer, kärnenergiområdet		4	39 752		4	39 752	38 276	1 476
005 Internationella organisationer, miljö-/klimatområdet (svenska kronor)		108	2 498	-500	108	1 998	1 985	13

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
006 FN:s miljöprogram, UNEP			42 779			42 779	42 779	0
20 01 010 Klimatanpassning (ramanslag)								
008 Klimatanpassning - del till Kammarkollegiet		2 000	0		2 000	0	0	0
20 01 014 Internationellt miljösamarbete (ramanslag)								
003 Internationellt miljösamarbete Ryssland - del till Kammarkollegiet		393	2 400		393	2 400	2 360	40
004 Ekonomiska sanktioner		2 499	0		2 499	0	0	0
Utgiftsområde 21								
Energi								
21 01 005 Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av Barsebäcksverket (ramanslag)								
001 Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av reaktorerna vid Barsebäckverket		-1 948	102 900			100 952	100 790	162
21 01 010 Avgifter till internationella organisationer (ramanslag)								
003 Avg. till int. org - del till Kammarkollegiets disposition		109	3 000	1 000	109	4 000	3 861	139
Utgiftsområde 22								
Kommunikationer								
22 01 001 Utveckling av statens transportinfrastruktur (ramanslag)								
001 Kammarkollegiet		64	2 194		64	2 194	911	1 283
22 01 008 Viss internationell verksamhet (ramanslag)								
001 Viss internationell verksamhet - del till Kammarkollegiet		-282	25 837			25 555	25 358	197
22 01 013 Trafikanalys (ramanslag)								
001 Trafikanalys - Maritim strategi			4 000			4 000	4 000	0
22 02 004 Informationsteknik och telekommunikation (ramanslag)								
004 Informationsteknik - del till Kammarkollegiets disposition		4	0		4	0	0	0

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
22 02 006 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse (ramanslag)								
001 Gem. e-förv.proj - e-förvaltning		308	23 046	-5 200	308	17 846	16 510	1 336
Utgiftsområde 23								
Areella näringar, landsbygd och livsmedel								
23 01 016 Konkurrenskraftig livsmedelssektor (ramanslag)								
006 Övriga åtgärder inom konkurrenskraftig livsmedelssektor	39	2 000	30 060	-2 100	2 000	27 960	15 545	12 415
23 01 017 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m. (ramanslag)								
002 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	41	22	45 113		22	45 113	45 372	-259
Utgiftsområde 24								
Näringsliv								
24 01 003 Institutens strategiska kompetensmedel (ramanslag)								
001 Institutens strategiska kompetensmedel m.m.			621 625			621 625	621 625	0
24 01 005 Näringslivsutveckling (ramanslag)								
001 Näringslivsutveckl - del till Kammarkollegiet	39 41	2 871	233 000	22 000	2 871	255 000	255 745	-745
004 Innovationslån			30 000			30 000	30 000	0
24 01 007 Turistfrämjande (ramanslag)								
001 Turistfrämjande			139 600			139 600	139 600	0
24 01 013 Bidrag till terminologisk verksamhet (ramanslag)								
003 TNC			4 278			4 278	4 278	0
24 01 014 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien (ramanslag)								
001 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien			8 327			8 327	8 327	0
24 01 017 Upprustning och drift av Göta kanal (ramanslag)								

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
001 AB Göta kanalbolag - del till KAMK			73 210			73 210	73 210	0
24 01 019 Kapitalinsatser i statliga bolag (ramanslag)								
002 Kapitalinsatser i statliga bolag		1 000	6 000		1 000	6 000	5 000	1 000
24 01 020 Avgifter till vissa internationella organisationer (ramanslag)								
002 Avgifter till vissa internationella organisationer - Kammarkollegiet		2 015	17 780		2 015	17 780	15 857	1 923
24 01 022 Bidrag till företagsutveckling och innovation (ramanslag)								
001 Bidrag till företagsutveckling och innovation			279 453			279 453	279 453	0
24 02 003 Exportfrämjande verksamhet (ramanslag)								
001 Sveriges export- och investeringsråd			250 000			250 000	250 000	0
005 Stöd till projektförberedande och projektunderstödjande insatser			20 000			20 000	20 000	0
007 Till regeringens disposition		1 000	55 000		1 000	55 000	52 500	2 500
24 02 004 Investeringsfrämjande (ramanslag)								
003 Sveriges export- och investeringsråd		1 003	62 266		1 003	62 266	62 266	0
24 02 005 Avgifter till internationella handelsorganisationer (ramanslag)								
002 Avgifter till internationella handelsorganisationer		311	20 517		311	20 517	20 428	89
24 02 006 Bidrag till standardiseringen (ramanslag)								
001 Bidrag till standardiseringen			30 986			30 986	30 986	0
Utgiftsområde 26								
Statsskuldräntor m.m.								
26 01 002 Oförutsedda utgifter (ramanslag)								
002 Oförutsedda utgifter		9 568	10 000		9 568	10 000	114	9 886

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 27								
Avgiften till Europeiska unionen								
27 01 001 Avgiften till Europeiska unionen (ramanslag)								
001 Avgift baserad på bruttonationalinkomsten	42	-3 449 639	25 482 431	110 253		22 143 045	20 317 853	1 825 192
Summa		-4 609 134	78 635 704	139 752	995 717	73 170 605	71 068 472	2 326 551
Summa inkomster							-224 418	
Avslutade anslag (tkr)								
09 01 006 010 Professionens resurser (ramanslag)		706		-706		0	0	0
13 01 001 001 Utökat tolkregister (ramanslag)		479			479	0	0	0
16 01 006 004 Satsning för elever med vissa funktionsnedsättningar (ramanslag)		3 816			3 816	0	0	0
16 02 064 016 Stimulansmedel sammanslagningar (ramanslag)		1 695		-1 695		0	0	0
16 02 064 024 Forskarskolor för lärare (ramanslag)		28 502		-28 502		0	0	0
16 02 065 070 Kvalitetsbaserad resursfördelning till enskilda utb. anordn. (ramanslag)		4 615			4 615	0	0	0
16 02 066 011 Ersättn.klinutb.f - Ofördelad anslagsdel (ramanslag)		5 666			5 666	0	0	0
17 05 002 005 Bidrag till nyskapande kultur - Kulturbryggan (ramanslag)		2			2	0	0	0
Summa Avslutade anslag		45 481		-30 903	14 578	0	0	0
Summa Totalt		-4 563 653	78 635 704	108 849	1 010 295	73 170 605	71 068 472	2 326 551
Summa inkomster totalt							-224 418	

REDOVISNING MOT INKOMSTITTEL

Inkomsttitel (tkr)	Inkomster	Beräknat belopp	Utgifter
2126 001 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	164 137		
2131 001 Riksbankens inlevererade överskott	2 800 000		
2322 001 Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	0	-1 000	-1 000
2394 107 Övriga ränteinkomster	75		
2411 002 Inkomster av statens aktier	12 588 323		
2552 507 Övriga offentligrättsliga avgifter, Kammarkollegiet	6 835		
2811 166 Övriga inkomster av statens verksamhet	32 551		
3312 004 Övriga inkomster av försåld egendom	211 000		
4123 002 Återbetalning av lån till fiskerinäringen	325		
4136 001 Återbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet	12		
4526 003 Återbetalning av övriga lån	2 091		
9442 012 Systembolagets inlevererade överskott	197 641		
9456 013 Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	4 703 119		
Summa	20 706 108	-1 000	-1 000

REDOVISNING AV BEMYNDIGANDE (tkr)

Anslag/anslagsbenämning	Not	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden ¹	Utestående åtagandenas fördelning per år		
					2017	2018	2019-
Uo 05 1:11 ap 7 Samarbete inom Östersjöregionen -del till Kammarkollegiet	43	1 500	1 500	134	134	0	0
Uo 14 1:3 ap 4 Försöksverksamhet med sysselsättningsskapande åtgärder		108 000	3 000	98 000	73 000	25 000	0
Uo 14 1:10 ap 1 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		0	12 000	9 000	3 000	3 000	3 000
Uo 14 1:10 ap 2 Bidrag till kurskostnader (Stiftelsen Utbildning Nordkalotten)		0	21 212	15 909	5 303	5 303	5 303
Uo 19 1:1 ap 22 Regionala tillväxtåtgärder - del till Kammarkollegiet	43	85 000	3 615	3 110	2 827	283	0
Uo 23 1:16 ap 6 Övriga åtgärder inom konkurrenskraftig livsmedelssektor	43	210 000	0	0	0	0	0
Uo 24. 1:5 ap 1 Näringslivsutveckling - del till Kammarkollegiet		550 000	13 250	458 100	192 100	155 000	111 000
SUMMA		954 500	54 577	584 253	276 364	188 586	119 303

1. Kammarkollegiet disponerar medlen men för samtliga anslagsposter gäller att medlen endast kan utbetalas efter beslut av Regeringen/Regeringskansliet.

Finansieringsanalys

(tkr)	Not	2016	2015
DRIFT			
Kostnader	44	-281 212	-285 634
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		71 501	51 236
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		263 852	264 531
Intäkter av bidrag		78	146
Övriga intäkter		5 885	2 542
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		341 316	318 455
Ökning (-) av kortfristiga fordringar		-10 437	5 343
Minskning (-) av kortfristiga skulder		-593	-6 951
Minskning (-) av avsättningar		-29 705	381
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT		19 369	31 594
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-1 639	-855
Investeringar i immateriella tillgångar		-2 072	-2 372
Summa investeringsutgifter		-3 711	-3 227
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		3 563	4 065
- amorteringar		-9 858	-10 552
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-6 295	-6 487
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-10 006	-9 714
LÅNEVERKSAMHET			
Amorteringar		12	11
Summa låneutgifter		12	11
Finansiering av låneverksamhet			
Värdereglering – Befarade/konstaterade förluster			
Minskning av statskapital med medel som tillförts statens budget		-12	-11
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet		-12	-11

(tkr)	Not	2016	2015
KASSAFLÖDE LÅNEVERKSAMHET		0	0
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras	3 165 197	4 321 754	
Återbetalning av överskott i avgiftsfinansierad verksamhet	-21 248	-15 763	
Minskning (+) av långfristiga fordringar	325	311	
Förändring av statskapital fordran länsstyrelser	-325	-311	
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		3 143 949	4 305 991
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-3 165 197	-4 321 754
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET		-21 248	-15 763
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag	-76 661 314	-77 862 407	
Finansiella kostnader	-55 314	-11 529	
Finansiella intäkter	65 338	13 354	
Minskning (+) av kortfristiga fordringar	5 754 398	-5 904 341	
Ökning (+) av kortfristiga skulder	104 255	-121 184	
Upplösning av fond	32 930	-151 399	
Förändring av fondkapital	-32 930	151 399	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-70 792 637	-83 886 107
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	70 558 713	83 594 515	
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag	205 030	233 323	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	86 553	87 314	
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		70 850 296	83 915 152
KASSAFLÖDE FRÅN TRANSFERERINGSVERKSAMHET		57 659	29 045
STATENS AKTIER			
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	-6 019 813	-639 104	
Ökning (-) av finansiella anläggningstillgångar	-149 000	682 000	
Ökning (+) av långfristiga skulder	149 000	-682 000	
Förändring myndighetskapital	6 019 813	639 104	
KASSAFLÖDE TILL/FRÅN STATENS AKTIER		0	0

(tkr)	Not	2016	2015
Övrigt			
Övrigt		0	-20
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		45 774	35 142
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		615 618	580 476
Minskning (-) av kassa, bank		0	-82
Ökning (+) av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		45 418	41 356
Ökning (-) av skuld till statsverket		356	-6 132
SUMMA FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		45 774	35 142
Likvida medel vid årets slut		661 392	615 618

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar Kammarkollegiet brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen är inte förändrad sedan föregående år.

KOSTNADSMÄSSIG ANSLAGSAVRÄKNING Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2015, 325 tkr, har under år 2016 minskat med 66 tkr.

UPPLYSNINGAR OM AVVIKELSER Från och med år 2012 ska inkomster från avgifter, enligt 13§ anslagsförordningen (2011:223), redovisas det budgetår som intäkterna hänför sig till. Kammarkollegiet redovisar avgifter för tolkprov det år avgiften inflyter, vilket i huvudsak är det år avgiften hänför sig till. Undantagsvis kan avgifter till låga belopp hänföras till kommande år.

AVVIKELSER FRÅN FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD Kammarkollegiet har genom ESV:s beslut fått undantag från tillämpning av föreskrift avseende första meningen i andra stycket i föreskrifterna till 5 kap. 7 § förordningen (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Beslutet innebär att kollegiet får använda kvartal tre för värdering av statens samtliga hel- och delägda företag. En förutsättning för medgivandet är att kollegiet gör en extra bolagsvärdering i slutet av februari som skickas till ESV senast den 1 mars.

Värderingsprinciper

IMMATERIELLA / MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR Som anläggningstillgång redovisas egenutvecklade datorprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och övriga inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk. Invärderad konst skrivs inte av. Bärbara datorer kostnadsförs direkt. Från och med 2015 kostnadsförs även stationära datorer.

TILLÄMPADE AVSKRIVNINGSTIDER

- 3 år   Servrar och switchar. Egenutvecklade datorprogram samt vissa licenser och rättigheter.
- 5 år   Telefonväxel med kringutrustning, passersystem och motsvarande utrustning. Övriga anläggningstillgångar, såväl materiella som immateriella.
- 7 år   Egenutvecklade datorprogram, beslutas för varje enskild aktivering.
- 10 år   Möbler och kablage för nätverk.

För förbättringsutgifter på annans fastighet gäller hyrestiden som avskrivningstid om denna överstiger 3 år.

FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR Kammarkollegiet redovisar i sin balansräkning per 2016-12-31 andelar i 52 bolag och fyra internationella finansiella institutioner med statligt ägande. Dessa innehav förvaltas av Regeringskansliet, medan kollegiet ansvarar för förvaring av aktiebrev samt bevakning och redovisning av utdelningar, köp, försäljningar, aktieägartillskott och andra ekonomiska händelser i dessa bolag enligt förordning (2007:824) med instruktion för Kammarkollegiet.

De innehav där staten äger mer än 20 procent redovisas i Kammarkollegiets balansräkning som Andelar i hel- och delägda företag med undantag av Orio (tidigare Saab Automobile Parts) som är helägt av svenska staten. Det ska enligt kollegiets regleringsbrev redovisas som Andra långfristiga värdepappersinnehav tillsammans med övriga värdepapper där statens ägarandel understiger 20 procent.

ANDELAR I HEL- OCH DELÄGDA FÖRETAG I balansräkningen uppgår värdet på statens innehav av aktier och andelar i hel- och delägda företag till 292 043 miljoner kronor (2015: 322 225 mnkr). Statens anskaffningsvärde motsvaras av posten Statskapital och uppgår till 81 949 miljoner kronor (2015: 81 227 mnkr).

Aktier och andelar som är redovisade under posten Andelar i hel- och delägda företag, har huvudsakligen värderats enligt kapitalandelsmetoden, i enlighet med ESV:s föreskrifter till 5 kap 7§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, med följande undantag: I tillämpningen av första meningen i andra stycket, har Kammarkollegiet tillstånd att generellt använda kvartal tre för värdering av hel- och delägda företag till sin årsredovisning. Svenska Spel redovisas till ett värde motsvarande det bundna egna kapitalet med hänvisning till att bolaget enligt regeringsbeslut löpande levererar in resultat till staten under pågående verksamhetsår.

För 34 bolag redovisas resultatet för perioden fjärde kvartalet 2015 till och med tredje kvartalet 2016. Resultatet från den internationella finansiella institutionen Nordiska Investeringsbanken avser perioden 15-09-01—16-08-31. Fem bolag värderas efter delårsresultatet 2016 och fem bolag efter 2015 års bokslut.

ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄDEPAPPERSINNEHAV I balansräkningen uppgår värdet på statens innehav, förvaltade av Regeringskansliet, i andra långfristiga värdepapper till 6 597 miljoner kronor (2015: 6 245 mnkr). Innehavet består av tre företag och fyra internationella finansiella institutioner som redovisas till anskaffningsvärdet med hänvisning till att statens ägarandel understiger 20 procent. Om värdet på balansdagen bedöms varaktigt lägre än anskaffningsvärdet, skrivs tillgången ned till detta lägre värde. I värdet redovisas även Orio

(tidigare Saab Automobile Parts), som enligt Kammarkollegiets regleringsbrev ska värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. I enlighet med regeringsbeslut ska köpeskillingen från en framtida försäljning av bolaget samt all eventuell utdelning tillgodogöras Riksgäldens garantireserv. Kammarkollegiet redovisar därför en internstatlig skuld mot Riksgälden uppgående till det åsatta värdet av aktierna. Uppgifter avseende detta bolags värde på balansdagen har erhållits från Riksgälden.

Statens innehav i SAS har tidigare år redovisats under posten Andelar i hel- och delägda företag. Staten har under 2016 sålt 13,8 miljoner aktier och ägarandelen understiger nu 20 procent. Resterande innehav redovisas därför som ett långfristigt värdepappersinnehav.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN Kammarkollegiet redovisar 52 statliga företag varav 30 till och med den 15 februari 2017 har lämnat bokslutskommuniké eller motsvarande innehållande ekonomisk rapportering för kvartal fyra 2016. Kollegiet ska, som underlag till Årsredovisning för staten 2016, senast den 1 mars 2017 lämna uppgifter till ESV om resultatförändring för kvartal fyra.

LKAB har för kvartal fyra 2016 lämnat information om att dagbrottet Mertainen läggs ner och LKAB:s materiella anläggningstillgångar skrivs därför ner med 1 192 mnkr. Bolaget informerar dessutom om avsättningar till samhällsomvandling under kvartal fyra motsvarande 1 179 mnkr.

Svenska Spel visar ett preliminärt resultat om 4 866 mnkr (2015: 4 803 mnkr). Vinstmedlen lånas löpande ut till staten och regleras efter bolagsstämman.

Telia Company har föreslagit en aktieutdelning om 2,00 (2015: 3,00) kr per aktie.

SAS har inte föreslagit någon aktieutdelning till stamaktieägarna.

FORDRINGAR Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda. Övriga fordringar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

SKULDER Skulder har värderats till nominellt belopp.

Övrigt

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE OCH STYRELSEUPPDRAG I tabellen redovisas utbetald ersättning till ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller aktieföretag.

TABELL

Ledande befattningshavare/styrelseuppdrag

	Lön/arvoden och skatte-pliktiga ersättningar	Råds- och styrelseuppdrag
Vik generaldirektör Ylva Grahn Agering	515	
Generaldirektör Gunnar Larsson (från 2016-04-01)	1 235	Arbetsgivarverket Karlstads universitet (t o m maj 2016) Kåpan Pensioner Domarnämnden

ANSTÄLLDAS SJUKFRÅNVARO I tabellen nedan redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av total sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

TABELL

Anställdas sjukfrånvaro (%)

	2016	2015
Totalt	3,2	3,1
Andel 60 dagar eller mer	36,7	36,1
Kvinnor	4,2	3,9
Män	1,6	1,7
Anställda - 29 år	1,5	2,2
Anställda 30 - 49 år	2,4	2,3
Anställda 50 år -	4,4	4,2

Noter

	2016	2015
Not 1		
Intäkter av anslag	71 501	51 236
Intäkter av anslag skiljer sig från summa Utgifter på anslaget Uo 02 01:2 ap1 Kammarkollegiet (49 733 tkr). Skillnaden avser andra anslagsposter som Kammarkollegiet disponerar för t ex avvecklingsverksamhet (20 848 tkr) samt olika nämnder (920 tkr).		

Not 2		
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2016	2015
Uppdragsverksamhet:		
Kapitalförvaltning	55 428	53 736
Försäkringsverksamheten	32 322	32 821
Statens inköpscentral	100 950	103 254
Fordringsbevakning	9 122	9 112
Registrering av trossamfund	1 100	1 105
Summa	198 922	200 028
Övrigt		
Bevakning av allmänna arvsfondens rätt	16 348	16 482
Kanslistöd åt Arvsfondsdelegationen	39 899	34 272
Lokalluthyrning till andra myndigheter	4 225	11 000
Intäkter av avgifter enligt 4§ avgiftsförordningen	121	7
Övrigt	4 337	2 742
Summa	64 930	64 503
Totalt	263 852	264 531

Not 3		
Finansiella intäkter	2016	2015
SAS, skillnad mellan bokfört värde och marknadsvärde 161231*	588 293	0
Ränteintäkter lån till anläggningstillgångar i Riksgäldskontoret**	159	96
Övriga finansiella intäkter	5 648	1 884
Ränteintäkter kundfordringar	72	90
Realiserade kursvinster	1	466
Försäkringsverksamheten	3	5
Övrigt	2	1
Summa	594 178	2 542
*Se även not 6 upplysning 15		
**Räntesatsen har varit negativ för ränte- och avistakonton hos Riksgälden sedan i februari 2015		

Not 4		
	2016	2015
Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	127 295	130 857
Varav arvoden till styrelse, kommittéer och uppdrags-tagare	2 324	3 408
Övriga kostnader för personal	73 586	73 870
Summa	200 881	204 727

Not 5		
Finansiella kostnader	2016	2015
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret*	305	101
Räntekostnader för leverantörsskulder	16	19
Realiserade kursförluster	1	20
Reaförlust vid avyttring av långfristig placering avs. likvidation Miljöstylningsrådet	1 301	0
Summa	1 623	140
*Räntesatsen har varit negativ för ränte- och avistakonton hos Riksgälden sedan i februari 2015		

Not 6								
Andelar i hel- och delägda företag								
Tillgångarna i denna not förvaltas av Regeringskansliet								
Onoterade företag	Anskaffningsvärde	Bokfört värde 2015-12-31	Årets resultatandel	Kapitaltillskott	Övriga justeringar	Utdelning	Bokfört värde 2016-12-31	Upplysningar
Akademiska Hus	4 769 950	28 557 000	5 362 000		48 000	1 290 000	32 677 000	
Almi Företagspartner	2 376 006	6 911 813	145 456		0		7 057 269	
Apotek Produktion & Laboratorier		221 200	-6 302		2		214 900	
Apoteket		4 840 000	567 000		-581 000	1 100 000	3 726 000	
Apoteksgruppen i Sverige Holding	1 130 000	394 900	400				395 300	1
Infrastructure	10 000	10 000	0				10 000	
Bostadsgaranti	500	32 300	5 596		6 176	1 750	42 322	2
European Spallation Source ESS	2 745 574	626 399	-644		-623 056		2 699	3
Fouriertransform	3 000 115	2 918 938	89 849		-1		3 008 786	4
Green Cargo	1 420 000	1 102 000	-108 000		-19 000		975 000	
Göta Kanalbolag	4 391	42 100	-5 200		2 413		39 313	
Infranord	674 133	549 000	209 000		-4 000		754 000	
Inlandsinnovation	2 000 000	1 952 112	-93 509		32 495		1 891 098	5
Jernhusen	2 791 300	5 815 900	699 100		-29 500	500 000	5 985 500	
Kungliga Dramatiska Teatern	110	35 000	-2 383		-1 035		31 582	
Kungliga Operan	10 060	30 075	1 337		-19		31 393	
Lernia	100 000	396 000	32 000		20 000	50 000	398 000	
Luossavaara-Kiirunavaara, LKAB	1 766 136	32 340 000	393 000		-654 000		32 079 000	
Metria	103 373	100 987	11 600		2 773	8 094	107 266	
Miljömärkning Sverige	25	22 000	1 100		-464		22 636	
Nordiska Investeringsbanken NIB	3 843 788	10 722 180	761 720		325 195	195 027	11 614 068	6
PostNord	600 000	5 429 000	-331 972		-808 028		4 289 000	
RISE Research Institutes of Sweden Holding	38 930	834 544	22 542		2 914		860 000	
Samhall	1 013 000	1 570 000	-41 000		0		1 529 000	
Saminvest AB	5 000	0	0	5 000	0		5 000	7
SBAB Bank	2 849 960	11 427 000	1 453 000		878 000		13 758 000	8
SJ	1 710 000	3 802 000	468 000		-800	188 200	4 081 000	

Onoterade företag	Anskaffningsvärde	Bokfört värde 2015-12-31	Årets resultatandel	Kapitaltillskott	Övriga justeringar	Utdelning	Bokfört värde 2016-12-31	Upplysningar
SOS Alarm Sverige	1 000	80 442	11 725		-1		92 166	
Specialfastigheter Sverige	1 159 700	6 266 000	1 222 000			446 000	7 042 000	
Statens Bostadsomvandling, SBO	40 110	514 084	-10 607		18 392		521 869	
Sveaskog	8 688 881	18 736 000	1 851 000		14 000	800 000	19 801 000	
Swedavia	3 602 758	6 723 000	814 000		-61 934	232 066	7 243 000	
Sweden House	2 880	4 680	2 160			1 537	5 303	9
Swedesurvey	5 000	6 785	-2 082		871		5 574	
Swedfund International	3 520 000	3 856 975	-88 958		399 999		4 168 016	10
Svensk Bilprovning	520	144 793	34 670		-458	56 000	123 005	
Svensk Exportkredit	5 863 600	16 579 000	874 000		-108 893	356 108	16 988 000	
Svenska Miljöstyrringsrådet	1 301	2 465	0		-2 465		0	11
Svenska Rymdaktiebolaget	250	503 900	-47 400		1 900		458 400	
Svenska Spel	200	260	0			4 703 119	260	12
Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB	381 828	0	386 000		383 000		769 000	13
Svenskhemmet Voksenåsen A/S	112	7 700	-695		-740		6 265	
Svevia	1 196 600	1 196 000	364 000		14 000	150 000	1 424 000	
Systembolaget	500	1 433 000	274 000		125 221	197 641	1 634 580	
Teracom Group	300 000	2 504 050	1 156 000		-16 000	285 000	3 359 050	14
Vasallen	1 098 300	608 000	15 000			85 000	538 000	
Vattenfall	7 901 000	103 043 000	-20 027 000		-11 740 000		71 276 000	
VisitSweden	5 000	18 800	1 468		696		20 964	
Summa onoterade företag	66 731 891	282 911 382	-3 537 029	5 000	-12 375 347	10 645 542	261 061 584	

Noterade företag								
SAS	2 841 985	608 000	-16 050		-591 950		0	15
Telia Company	12 375 236	38 706 000	-2 466 734		-414 725	4 843 541	30 981 000	16
Summa noterade företag	15 217 221	39 314 000	-2 482 784		-1 006 675	4 843 541	30 981 000	
Totalt hel- och delägda företag	81 949 112	322 225 382	-6 019 813	5 000	-13 382 022	15 489 083	292 042 585	

Upplysningar till not 6, Andelar i hel- och delägda bolag 2016-12-31

1. Apoteksgruppen i Sverige Holding. Fondemission har skett under 2016, beslutades i årsstämma 2016-04-29 varvid antalet aktier i statens innehav ökade från 100 till 5 000.
2. Bostadsgaranti. Är under avveckling och kvarstående åtaganden beräknas vara avslutade senast 2018 då likvidation sker.
3. ESS. Bolaget är i likvidation som beräknas avslutas under 2017.
4. Fouriertransform. Se upplysning nr 7.
5. Inlandsinnovation. Se upplysning nr 7.
6. Nordiska Investeringsbanken. Vid beräkning av värdet har valutakurs EUR 9,5669 per 2016-12-30 använts.
7. Saminvest. Bolaget bildades under 2016. Kapitaltillskott med 5 mnkr har skett i samband med förvärvet. Saminvest ska vara ett nationellt utvecklingsbolag och bedriva finansieringsverksamhet med inriktning mot innovativa företag med hög tillväxtpotential genom marknadskompletterande indirekta investeringar. Samtliga aktier i Fouriertransform och Inlandsinnovation ska tillskjutas Saminvest genom ett ovillkorat aktieägartillskott under 2017. Saminvestkoncernen kommer att utgöras av det statligt helägda Saminvest AB som moderbolag och de helägda dotterbolagen Fouriertransform och Inlandsinnovation.
8. SBAB Bank. Bolaget redovisar inom det egna kapitalet posten Primärkapitalinstrument om 1.500 mnkr. Posten har exkluderats vid värderingen.
9. Sweden House. Namnändring har skett av Dom Shvetsii till Sweden House.
10. Swedfund International. I beloppet övriga justeringar redovisas det kapitaltillskott om 400 000 tkr som SIDA utbetalat och som har överförts till Kammarkollegiet.
11. Svenska Miljöstyrningsrådet. Likvidation har avslutats under året.
12. Svenska Spel. Bolagets vinstmedel lånas löpande ut till staten och regleras slutligt efter bolagsstämman.
13. SVEDAB. Bolaget värderas för första gången 2016 i Kammarkollegiets bokslut.
14. Teracom Group. I september har Boxer TV-Access AB avyttrats. Namnändring har skett till Teracom Group.
15. SAS. Det bokförda värdet har minskats med 749 miljoner kronor p.g.a. utgivandet av preferensaktier under 2013/2014. Jämförelsetalet för 2015-12-31 har justerats. Svenska staten har sålt 13,8 miljoner aktier i SAS den 13 oktober 2016. Eftersom statens ägarandel nu understiger 20 % redovisas resterande innehav av SAS under posten Andra långfristiga värdepappersinnehav, not 18. Marknadsvärdet på statens innehav var 790 mnkr per 2016-12-31.
16. Telia Company. Namnändring har skett av Teliasonera till Telia Company. Marknadsvärdet på statens innehav var 59 268 mnkr per 2016-12-31.

Andelar i hel- och delägda företag					
Onoterade företag	Organisationsnummer	Säte	Ägarandel	Antal aktier	Nominellt värde tkr
Akademiska Hus	556459-9156	Göteborg	100%	2 135 000	2 135 000
Almi Företagspartner	556481-6204	Stockholm	100%	1 500 000	150 000
Apotek Produktion & Laboratorier	556758-1805	Stockholm	100%	10 000	10 000
Apoteket	556138-6532	Stockholm	100%	175 000	175 000
Apoteksgruppen i Sverige Holding	556481-5966	Stockholm	100%	5 000	5 000
Arlandabanan Infrastructure	556481-2385	Stockholm	100%	10 000	10 000
Bostadsgaranti	556071-9048	Stockholm	50%	1 000	600
European Spallatian Source ESS	556792-4096	Stockholm	74%	73 684	74
Fouriertransform	556771-5700	Stockholm	100%	2 725 100 000	2 725 100
Green Cargo	556119-6436	Solna	100%	2 000 000	200 000
Göta Kanalbolag	556197-7587	Motala	100%	29 272	4 391
Infranord	556793-3089	Solna	100%	135 226 547	135 226
Inlandsinnovation	556819-2263	Östersund	100%	150 000 000	150 000
Jernhusen	556584-2027	Stockholm	100%	4 000 000	400 000
Kungliga Dramatiska Teatern	556190-4201	Stockholm	100%	100	100
Kungliga Operan	556190-3294	Stockholm	100%	500	500
Lernia	556465-9414	Stockholm	100%	1 000 000	100 000
Luossavaara-Kiirunavaara , LKAB	556001-5835	Luleå	100%	700 000	700 000
Metria	556799-2242	Gävle	100%	20 754 562	20 755
Miljömärkning Sverige	556549-4191	Stockholm	100%	2 500	250 000
Nordiska Investeringsbanken NIB		Helsingfors	38%	-	-
PostNord	556771-2640	Solna	61%	1 213 792 314	1 213 792
RISE Research Institute of Sweden Holding	556179-8520	Stockholm	100%	16 470	1 647
Samhall	556448-1397	Stockholm	100%	5 000 000	500 000
Saminvest	559066-7605	Stockholm	100%	100 000	100
SBAB Bank	556253-7513	Stockholm	100%	19 583	1 958 300
SJ	556196-1599	Stockholm	100%	4 000 000	400 000
SOS Alarm Sverige	556159-5819	Stockholm	50%	10 000	1 000
Specialfastigheter Sverige	556537-5945	Linköping	100%	2 000 000	200 000
Statens Bostadsomvandling , SBO	556329-2977	Örebro	100%	20	100
Sveaskog	556558-0031	Kalix	100%	118 373 034	118 373
Swedavia	556797-0818	Sigtuna	100%	1 441 403 026	1 441 403
Sweden House		St Petersburg	36%	1 883 592	7 200
Swedesurvey	556469-2530	Gävle	100%	50 000	5 000
Swedfund International	556436-2084	Stockholm	100%	50	50 000
Svensk Bilprovning	556089-5814	Stockholm	100%	40 000	40 000
Svensk Exportkredit	556084-0315	Stockholm	100%	3 990 000	3 990 000

Andelar i hel- och delägda företag					
Onoterade företag	Organisationsnummer	Säte	Ägarandel	Antal aktier	Nominellt värde tkr
Svenska Rymdaktiebolaget	556166-5836	Kiruna	100%	16 250	32 500
Svenska Spel	556460-1812	Visby	100%	2 000	200
Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB	556432-9083	Malmö	100%	8 000	8 000
Svenskhemmet Voksenåsen	934 792 785	Oslo	100%	100	100 NOK
Svevia	556768-9848	Solna	100%	399 166 667	399 167
Systembolaget	556059-9473	Stockholm	100%	360 000	360 000
Teracom Group	556482-4856	Stockholm	100%	50 000	50
Vasallen	556475-4793	Örebro	100%	100 000	10 000
Vattenfall	556036-2138	Solna	100%	131 700 000	6 585 000
VisitSweden	556500-7621	Stockholm	50%	500 000	5 000

Noterade företag					
SAS*	556606-8499	Stockholm	0	56 700 000	1 139 670
Telia Company	556103-4249	Stockholm	37%	1 614 513 748	5 166 444

*SAS tas i redovisningen upp under Andra långfristiga värdepappersinnehav pga förändringar under året

Not 7		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2016	2015
Riksbankens inlevererade överskott	2 800 000	4 100 000
Svensk Exportkredit inlevererade överskott	164 137	99 938
SAS, reavinst vid försäljning	160 508	0
Återbetalning bidragsmedel	31 735	111 593
Övrigt	8 817	10 223
Summa	3 165 197	4 321 754

Not 8		
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2016	2015
Viltvårdsfonden - viltvårdsavgifter	85 108	85 691
Försäkringsverksamheten - Försäkringspremier	1 445	1 623
Summa	86 553	87 314

Not 9		
Finansiella intäkter	2016	2015
Finansiella intäkter, aktie- och räntekonsortierna	62 920	11 066
Orealiserade värdeförändringar aktie- och räntekonsortierna, intäkter	2 286	2 203
Övriga ränteintäkter:		
- försäkringsverksamheten	132	85
Summa	65 338	13 354

Not 10		
Finansiella kostnader	2016	2015
Räntekostnader Riksgäldskontoret, viltvårdsfonden*	425	227
Räntekostnader Riksgäldskontoret, försäkringsverksamheten*	2 418	1 236
Avgift Riksgäldskontoret viltvårdsfonden	20	20
Avgift Riksgäldskontoret försäkringsverksamheten	20	20
Finansiella kostnader, räntekonsortiet	912	0
Orealiserade värdeförändringar aktie- och räntekonsortierna, kostnader	51 519	10 024
Övriga kostnader:		
-försäkringsverksamheten	0	2
Summa	55 314	11 529
*Räntesatsen har varit negativ för ränte- och avistakonton hos Riksgälden sedan i februari 2015		

Not 11		
Avsättning till/upplösning av fonder för transfereringsändamål		
Försäkringsverksamheten	2016	2015
Intäkter	202 440	198 584
Kostnader	-238 616	-173 502
Upplösning av fond	36 176	-25 082
Ingående balans	251 455	226 373
Utgående balans	215 279	251 455
Försäkringsverksamheten redovisas i separat resultat- och balansräkning		
Författarfonden	2016	2015
Intäkter	148 997	141 933
Kostnader	-148 997	-141 933
Avsättning till/upplösning av fond	0	0
Ingående balans	2 523	2 523
Utgående balans	2 523	2 523
Viltvårdsfonden	2016	2015
Intäkter	123 144	156 336
Kostnader	-126 236	-125 680
Upplösning av fond	3 092	-30 656
Ingående balans	82 622	48 352
Utgående balans	79 530	82 622
Kulturfonden för Sverige och Finland	2016	2015
Intäkter	63 946	12 146
Kostnader	-57 608	-9 395
Avsättning till fond	-6 338	-2 751
Ingående balans	173 539	81 492
Utgående balans	179 877	173 539
Nettoförändring fonder	32 930	-58 489

Not 12		
Lämnade bidrag	2016	2015
Avgifter till Europeiska Gemenskapen ¹	24 240 058	30 353 711
Bidrag för läkemedelsförmånerna ²	23 890 074	22 649 802
Bidrag till Samhall AB	4 584 897	4 494 897
Bidrag till folkbildningen ³	3 810 776	3 626 432
Bidrag till folkhälsa och sjukvård	3 440 484	1 178 658
Enskilda utbildningssamordnare på högskoleområdet	3 050 190	2 963 338
Stöd till idrotten	1 922 713	1 757 794
Bidrag till lönegarantiersättning	1 614 838	1 197 441
Avgifter till internationella organisationer, internationell samverkan	1 512 420	1 398 487
Övrigt	8 594 863	8 241 847
Summa	76 661 313	77 862 407
¹ Periodisering om 6 700 000 tkr som avser förskottsbetalning av 2016 års EU-avgift som gjordes 2015, ingår i beloppet. I samband med betalning av EU-avgiften för januari 2017 gjordes samtidigt avräkning avseende 2014-2016 om 2 777 795 tkr vilket har periodiserats.		
² Periodisering om 1 818 780 tkr av förskottsbetalning som gjordes 2016 ingår i beloppet.		
³ Posten har fr o m i år brutits ut ur posten Övrigt.		

Not 13		
Årets kapitalförändring	2016	2015
Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	23 364	22 600
Statens bolag	-5 432 822	-639 104
Periodisering förskottsbetald avgift till EU	-3 922 205	4 143 649
Periodisering Läkemedelsförmåner Landstingen	-1 818 780	1 818 780
Avvecklingsverksamhet	28 510	
Lönegaranti	-27 078	33 652
Summa	-11 149 011	5 379 577

Not 14		
Balanserade utgifter för utveckling	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde*	24 527	22 116
Årets anskaffningar	2 072	2 372
Årets utrangeringar	-426	
Ackumulerade anskaffningar	26 173	24 488
Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar*	-7 745	-2 847
Årets avskrivningar	-4 549	-4 859
Årets utrangeringar	426	
Ackumulerade avskrivningar	-11 868	-7 706
Utgående bokfört värde	14 305	16 782

*Ingående anskaffningsvärde och Ingående avskrivningar/nedskrivningar ingår per 2016-01-01 övertagna balanser från avvecklingsmyndigheter

Not 15		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	39 241	39 241
Årets anskaffningar	144	0
Ackumulerade anskaffningar	39 385	39 241
Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-32 522	-29 953
Årets avskrivningar	-2 512	-2 569
Ackumulerade avskrivningar	-35 034	-32 522
Utgående bokfört värde	4 351	6 719

Not 16		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	9 382	8 696
Årets anskaffning	59	686
Årets utrangeringar	-268	0
Ackumulerade anskaffningar	9 173	9 382
Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-4 368	-3 331
Årets avskrivningar	-1 072	-1 037
Årets utrangeringar	268	0
Ackumulerade avskrivningar	-5 172	-4 368
Utgående bokfört värde	4 001	5 014

Not 17		
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde*	22 704	21 252
Årets anskaffningar	1 580	169
Årets utrangeringar	-761	0
Ackumulerade anskaffningar	23 523	21 421
Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar*	-17 404	-14 366
Årets avskrivningar	-1 399	-1 755
Årets utrangeringar	761	0
Ackumulerade avskrivningar	-18 042	-16 121
Utgående bokfört värde	5 481	5 300

*Ingående anskaffningsvärde och Ingående avskrivningar/nedskrivningar ingår per 2016-01-01 övertagna balanser från avvecklingsmyndigheter

Not 18		
Andra långfristiga värdepappersinnehav	2016-12-31	2015-12-31
Aktiekonsortiet	135 317	112 698
Räntekonsortiet	56 419	71 773
Asiatiska banken infrastrukturinvest. AIIB*	208 774	0
Europarådets utvecklingsbank CEB**	6 525	6 525
Europeiska investeringsbanken EIB**	3 856 218	3 856 218
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 039 563	1 039 563
Världsbanken IBRD***	0	796 459
Eurofima	15 900	15 900
Orio (Saab Automobile Parts AB)****	679 000	530 000
SAS*****	790 965	0
Summa	6 788 681	6 429 136
*Kapitaltillskott		
**Värdet har justerats efter utredning av ESV, jämförelsetal har justerats		
***Innehavet har förts över till SIDA, efter utredning av ESV, jämförelsetal har justerats		
****Värdet på Orio har ökat med 149 000 tkr, värderingen görs av Riksgälden		
***** Innehavet i SAS redovisades tidigare under posten Andelar i hel- och delägda företag, not 6. Eftersom statens ägarandel nu understiger 20 % efter försäljning av 13,8 miljoner aktier den 13 oktober 2016, redovisas resterande innehav som ett långfristigt värdepappersinnehav. Innehavet har värderats till marknadsvärdet på balansdagen.		

Not 19		
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	2016-12-31	2015-12-31
Länsstyrelsen i Västra Götaland	0	325
Länsstyrelsen i Skåne	135	136
Länsstyrelsen i Blekinge	44	44
Summa	179	505
Avser lån till fiskerinäringen som hanteras av Länsstyrelserna men är finansierade med anslag som disponerats av Kammarkollegiet. Ingen nyutlåning sker.		

Not 20		
Utlåning	2016-12-31	2015-12-31
Lån för investeringar i bokhandeln		
Ingående balans	29	41
Amortering	-12	-11
Utgående balans	18	29
Lånet kommer att slutbetalas under 2018.		

Not 21		
Fordringar hos andra myndigheter	2016-12-31	2015-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	36 981	54 531
Fordran ingående mervärdesskatt*	5 799	6 047
Övriga fordringar hos andra myndigheter	5 337	25
Summa	48 117	60 603
*I fordran ingående mervärdesskatt ingår per 2016-01-01 övertagna balanser från avvecklingsmyndigheter		

Not 22		
Övriga kortfristiga fordringar	2016-12-31	2015-12-31
Uppbördsfordran utdelning Akademiska Hus	0	2 000 000
Försäkringsverksamheten	198	1 493
Övriga fordringar	320	18
Summa	518	2 001 511

Not 23		
Förutbetalda kostnader	2016-12-31	2015-12-31
Reducering av EU-avgift*	2 777 795	6 700 000
Förskott Läkemedelsförmåner Landstingen	0	1 818 780
Förutbetalda hyreskostnader**	5 166	5 461
Övriga förutbetalda kostnader	1 811	476
Summa	2 784 773	8 524 717
*Periodisering om 6 700 000 tkr som avser förskotts betalning av 2016 års EU-avgift som gjordes 2015, ingår i beloppet. I samband med betalning av EU-avgiftern för januari 2017 gjordes samtidigt avräkning avseende 2014-2016 om 2 777 795 tkr vilket har periodiserats.		
**I förutbetalda hyreskostnader ingår per 2016-01-01 övertagna balanser från avvecklingsmyndigheter		

Not 24		
Övriga upplupna intäkter	2016-12-31	2015-12-31
Övriga upplupna avgiftsintäkter	21 213	20 264
Övriga upplupna intäkter*	10 492	9 275
Summa	31 705	29 539
*I övriga upplupna intäkter ingår per 2016-01-01 övertagna balanser från avvecklingsmyndigheter		

Not 25		
Avräkning med statsverket	2016-12-31	2015-12-31
Uppbörd		
Redovisat mot inkomsttitel	-20 705 108	-28 856 052
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	20 705 045	28 856 052
Fordringar avseende Uppbörd	-63	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	-103	1 797
Redovisat mot anslag	70 794 124	83 902 264
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-70 788 638	-83 904 219
Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	5 383	-158
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans*	-12 545	-6 659
Redovisat mot anslag	49 929	50 516
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-53 572	-54 693
Återbetalning av anslagsmedel	295	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-15 893	-10 836
*I ingående balanser ingår per 2016-01-01 övertagna balanser från avvecklingsmyndigheter		
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	325	325
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-66	0
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	259	325
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans*	2 523	2 523
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	21 289 022	29 387 755
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-71 372 616	-84 128 893
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	50 083 594	54 741 138
Övriga skulder på statens centralkonto i Riksbanken	2 523	2 523
Summa avräkning med statsverket	-7 791	-8 147
*Fordran avser fondmedel för Författarfonden		

Not 26		
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2016-12-31	2015-12-31
Försäkringsverksamheten	529 705	481 021
Viltvårdsfonden	90 852	90 243
Summa övriga tillgodohavanden	620 557	571 264

Not 27						
Myndighetskapital						
	Statskapital	Resultatandelar i hel- och delägda företag	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2015	87 105 310	244 401 592	2 403 449	15 128	5 379 577	339 305 057
SAS justering pga preferensaktier*		-749 000				-749 000
Statens VA-nämnd, avvecklingsmyndighet**					-3 459	-3 459
Ingående balans 2016	87 105 310	243 652 592	2 403 449	15 128	5 376 119	338 552 598
Föregående års kapitalförändring		-639 104	5 992 623	22 600	-5 376 119	0
Avvecklingsmyndigheter			-25 045			-25 045
Utdelning från hel- och delägda företag		-12 785 963				-12 785 963
Värdeförändringar hel- och delägda företag		-13 909 384				-13 909 384
SAS	-49 328	2 623 263	-2 623 263			-49 328
Aktieägartillskott	213 774					213 774
Justering myndighetskapital	-192 671	-882	14 828			-178 725
Amorteringar på lån/fordran Lst	-337					-337
Inleverans överskott SIC				-21 248		-21 248
Årets kapitalförändring					-11 149 011	-11 149 011
Summa årets förändring	-28 562	-24 712 070	3 359 143	1 352	-16 525 130	-37 905 267
Utgående balans 2016	87 076 749	218 940 521	5 762 592	16 480	-11 149 011	300 647 331

*Den ingående balansen har minskats med 749 miljoner kronor p.g.a. att SAS utgav preferensaktier under 2013/2014.
**Ingående balans avseende avvecklingsmyndigheten Statens VA-nämnd

Not 28		
	2016-12-31	2015-12-31
Statskapital		
Statskapital utan avkastningskrav		
Statens bolag*	87 076 093	86 941 388
Konst	458	458
Lån/fordran länsstyrelserna	198	534
Utgående balans	87 076 749	86 942 380

*Jämförelsetalet för 2015 har justerats med 162 930 tkr efter ESV:s utredning av ägarandelar, se not 18.

Not 29		
Fonder	2016-12-31	2015-12-31
Försäkringsverksamheten	215 279	251 455
Kulturfonden Sverige-Finland	179 876	173 539
Viltvårdsfonden	79 530	82 622
Författarfonden	2 523	2 523
Summa	477 208	510 139

Not 30		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2016-12-31	2015-12-31
Ingående avsättning,	155	155
Årets pensionskostnad	234	210
Årets pensionsutbetalningar,	-98	-210
Utgående avsättning	291	155

Not 31		
Övriga avsättningar	2016-12-31	2015-12-31
Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder ingående balans	3 338	2 957
Avvecklingskostnader ingående balans Statens VA-nämnd	3 465	0
Årets förändring kompetensväxling	214	381
Årets förändring övriga avsättningar	315	0
Årets förändring avvecklingskostnader Statens VA-nämnd	-3 465	0
Utgående balans	3 867	3 338

Not 32		
Lån i Riksgäldskontoret	2016-12-31	2015-12-31
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	33 968	40 455
Under året nyupptagna lån	3 563	4 065
Årets amorteringar	-9 858	-10 552
Utgående balans	27 673	33 968
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	43 000	43 000

Not 33		
	2016-12-31	2015-12-31
Långfristiga skulder till andra myndigheter		
Skuld till RGK avseende Orio AB (SAAB Automobile Partner)	679 000	530 000

Not 34		
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2016-12-31	2015-12-31
Lönegarantimedel	131 500	104 421
Leverantörsskulder andra myndigheter	12 641	3 936
Utgående mervärdesskatt	6 155	6 052
Övriga skulder till andra myndigheter	2 676	3 702
Summa	152 972	118 111

Not 35		
Övriga kortfristiga skulder	2016-12-31	2015-12-31
Personalens källskatt	4 025	4 155
Fordringsbevakningens klientkontomedel	4 452	3 111
Övrigt	691	141
Summa	9 168	7 407

Not 36		
Upplupna kostnader	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	12 860	13 049
Upplupna löner inklusive sociala avgifter	0	663
Övriga upplupna kostnader	2 355	3 310
Försäkringsverksamheten:		
Ersättningsreserv	194 413	136 422
Upplupna kostnader i transfererings-verksamhet:		
Polisen rekvisition av medel ur Viltvårdsfonden	23 510	18 977
Summa	233 138	172 421

Not 37		
Övriga förutbetalda intäkter	2016-12-31	2015-12-31
Försäkringsverksamheten Premiereserv	156 304	148 024
Summa	156 304	148 024

ANSLAGSREDOVISNING

Finansiella villkor enligt FÅB 6 kap 1 § 1a och 3e stycket och Anslagsförordningen 10 §:

-Kammarkollegiet har uppfyllt de finansiella krav som regeringen har angett i regleringsbrev för bidragsanslag avseende utbetalning av högst ett visst belopp.

-Regeringen fattar beslut om utbetalning. Kammarkollegiet kan inte bedöma om i regleringsbrev angivna bidragsbelopp har använts för avsett ändamål.

-Regeringen fattar beslut om tilldelade anslag och utbetalning på bidragsanslagen och Kammarkollegiet kan därför inte kommentera orsaken till avvikelserna mellan anslagsutfall och tilldelat belopp.

Not 38

Kammarkollegiet får disponera 1 634 tkr av det ingående överföringsbeloppet, dvs 3 % av föregående års tilldelning. Anslaget är räntebärande.

Not 39

Anslag med bemyndiganden

Uo 5 1:11 ap 7 Samarbete inom Östersjöregionen – del till Kammarkollegiet

Uo 14 1:3 ap 4 Försöksverksamhet med sysselsättningsskapande åtgärder

Uo 14 1:10 ap 1 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten. Inget nytt tilldelat bemyndigande för 2016

Uo 14 1:10 ap 2 Bidrag till kurskostnader (Stiftelsen Utbildning Nordkalotten). Inget nytt tilldelat bemyndigande för 2016

Uo 19 1:1 ap 22 Regionala tillväxtåtgärder – del till Kammarkollegiet

Uo 23 1:16 ap 6 Övriga åtgärder inom konkurrenskraftig livsmedelssektor

Uo 24 1:5 ap 1 Näringslivsutveckling – del till Kammarkollegiet

Åtaganden för kommande år har gjorts under ovanstående anslag. Beloppen redovisas under rubriken "Redovisning av bemyndigande".

Not 40

Utgående överföringsbelopp överstiger 10 % av tilldelade medel. Budget för avveckling av myndigheten har varit underlag för beräkning av anslagsbeloppet. Budget upprättades av myndigheten.

Not 41

För nedanstående poster har anslagskredit utnyttjats helt eller delvis:

Anslagskredit (tkr)

Uo 5 1:1 ap 10:2 Avgifter till internationella organisationer, FN:s fredsbevarande operationer	108 370
Uo 9 1:5 ap 2 Bidrag för läkemedelsförmånerna	443 471
Uo 9 2:3 ap 3 Bidrag till WHO - del till Kammarkollegiet	3 416
Uo 16 2:63 ap 14 Mervärdesskattekostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping	60 000
Uo 16 2:64 ap 21 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor, fördelas efter beslut av regeringen	15 643
Uo 20 1:7 ap 1 Avgifter till internationella organisationer, miljö-/klimatområdet	390
Uo 23 1:17 ap 2 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	4 291
Uo 24 1:5 ap 1 Näringslivsutveckling - del till kammarkollegiet	13 400

Not 42

Uo 27 1:1 ap 1 Avgiften till Europeiska unionen baserad på bruttonationalinkomsten

Anslagskrediterna uppgår till 2 214 360 tkr.

Utgifterna om 20 317 853 tkr är fördelat på :

-Den BNI-baserade avgift som avses i artikel 2.1 c i rådets beslut nr 2014/335/EU, Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel 20 170 211 tkr.

-Sveriges andel av finansieringen av Storbritanniens särskilda budgetreduktion i enlighet med artikel 5 i rådets beslut (EU, Euratom) nr 2014/335, 364 962 tkr.

-Sveriges andel av finansieringen av de reduktioner som blir följden av att en medlemsstat enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och protokoll 21 och 22 till fördraget inte deltar i finansieringen av en viss åtgärd eller politik som genomförs av unionen i enlighet med artikel 11 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 av den 26 maj 2014 om metoder och förfaranden för tillhandahållande av traditionella , momsbaserade egna medel och BNI-baserade egna medel samt åtgärder för att möta likviditetsbehov, 217 320 tkr (återbetalning).

REDOVISNING AV BEMYNDIGANDE**Not 43**

Utestående åtagande på ifrågavarande anslag uppgår till mindre än 75 % av bemyndigandet. Regeringen fattar beslut om både bemyndiganderam och åtagande. Kammarkollegiet kan därför inte kommentera orsaken till åtagandenas storlek.

FINANSIERINGSANALYS**Not 44**

Kostnader	2016	2015
Kostnader enligt resultaträkningen	290 744	295 855
Avskrivningar	-9 532	-10 221
Kostnader	281 212	285 634

Intern styrning och kontroll

Kammarkollegiet har under 2016 tillämpat den myndighetsgemensamma processen för intern styrning och kontroll. Processen bygger på ett ramverk som inkluderar planerings- och uppföljningsprocesserna, men också ett explicit riskhanteringsstöd som inkluderar metod för riskanalys och stödande mallar, lathund, med mera.

Under 2016 har kollegiet övergått till tertialvis uppföljning kompletterad med månadsvis ekonomisk uppföljning. Förändringen genomfördes efter kvartal ett. Syftet har varit att öka kvaliteten i uppföljningen genom en bättre anpassning till verksamheternas perioder och möjligheten för ledningen att agera på uppföljningen.

Verksamheterna har i linjen med den förändrade periodiciteten följt upp sina riskanalyser och rapporterat incidenter till ledningen. Samtliga incidenter har hanterats och vid behov kommenterats i avdelningarnas årliga riskberättelser. Riskberättelserna har avrapporterats till ledningen i anslutning till verksamhetsplanerings- och årsredovisningsarbetet.

Samtliga avdelningar har under hösten genomfört en riskanalys som är integrerad med processen för verksamhetsplanering. Höga risker har rapporterats till ledningen i samband med att ledningsgruppen har genomfört en särskild riskanalys med avseenden på strategiska risker. Väsentliga risker och kontrollåtgärder dokumenteras i verksamhetsbeskrivningarna, som beskriver respektive uppgift, övergripande mål, nyckeltal, identifierade risker, intern styrning och kontroll samt systemstöd.

Internrevisionens iakttagelser är en integrerad del av verksamhetsstyrningen och utgör ett särskilt uppföljningsmoment i den periodiska uppföljningen. Internrevisionen har under året granskat den interna styrningen och kontrollen i verksamheterna. Granskningarna har avrapporterats löpande och utifrån dessa har ledningen regelmässigt fattat beslut om hantering av identifierade brister.

Kollegiet bedömer utifrån årets process och den dokumentation som finns i form av uppföljningar, riskberättelser, verksamhetsbeskrivningar och den interna och externa revisionens rapportering att den interna styrningen och kontrollen i huvudsak är betryggande.

Det brister inom den interna IT-verksamheten, som redovisats tidigare år, bedöms nu vara hanterade. Det har bland annat inneburit att styrstrukturer har reviderats, förståelse och kontroll har ökats, moderniserad och effektiviserad teknik har börjat införas, leveransförmågan har stärkts, beställarförmågan har utvecklats och IT-leveranserna till verksamheten är nu på en acceptabel nivå.

Undertecknande

Stockholm den 22 februari 2017

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gunnar Larsson', written in a cursive style.

Gunnar Larsson
Generaldirektör
Kammarkollegiet

Bilaga 1. Avvecklingsverksamheten

RESULTATRÄKNING FÖR AVVECKLADE MYNDIGHETER

(tkr)	2016	2015
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av anslag	20 849	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	358	
Summa	21 207	0
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	5 247	
Kostnader för lokaler	1 172	
Övriga driftkostnader	884	
Summa	7 303	0
Verksamhetsutfall	28 510	0
Årets kapitalförändring	28 510	0

BALANSRÄKNING AVVECKLINGSMYNDIGHETER

(tkr)	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar hos andra myndigheter	0	146
Summa	0	146
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader	0	316
Övriga upplupna intäkter	0	3
Summa	0	319
Avräkning med statsverket		
Avräkning med statsverket	3 841	394
Summa	3 841	394
SUMMA TILLGÅNGAR	3 841	859
KAPITAL OCH SKULDER		
Myndighetskapital		
Balanserad kapitalförändring	-28 504	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	28 510	-3 459
Summa	6	-3 459
Avsättningar		
Övriga avsättningar	0	3 465
Summa	0	3 465
Skulder m.m.		
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	3 388	45
Leverantörsskulder	67	415
Summa	3 455	460
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader	380	393
Summa	380	393
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER	3 841	859

Bilaga 2. Försäkringsverksamheten

RESULTATRÄKNING FÖR FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN

(tkr)	2016	2015
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	32 322	32 821
Finansiella intäkter	3	5
Summa	32 325	32 826
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-22 110	-22 267
Kostnader för lokaler	-1 900	-1 850
Övriga driftkostnader	-6 612	-7 114
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 703	-1 595
Summa	-32 325	-32 826
Verksamhetsutfall	0	0
Transfereringar		
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	168 538	164 051
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 445	1 622
Finansiella intäkter	132	85
Finansiella kostnader	-2 438	-1 258
Upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	36 176	-25 082
Lämnade bidrag	-203 853	-139 418
Saldo	0	0
Årets kapitalförändring	0	0

BALANSRÄKNING FÖR FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN

(tkr)	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling	1 549	1 932
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	3 186	4 248
Summa	4 735	6 180
Materiella anläggningstillgångar		
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	33	63
Summa	33	63
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	36	316
Fordringar hos andra myndigheter	38 108	53 290
Övriga kortfristiga fordringar	546	1 493
Summa	38 690	55 099
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader	524	436
Övriga upplupna intäkter	1 700	1 960
Summa	2 224	2 396
Kassa och bank		
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	529 704	481 021
Summa	529 704	481 021
SUMMA TILLGÅNGAR	575 386	544 759
KAPITAL OCH SKULDER		
Fonder		
Försäkringsverksamheten	215 279	251 455
Summa	215 279	251 455
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	291	155
Summa	291	155

BALANSRÄKNING FÖR FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN

(tkr)	2016-12-31	2015-12-31
Skulder m.m.		
Lån i Riksgäldskontoret	4 370	5 845
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	3 720	1 610
Leverantörsskulder	1 009	1 248
Summa	9 099	8 703
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader	194 413	136 422
Övriga förutbetalda intäkter	156 304	148 024
Summa	350 717	284 446
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER	575 386	544 759

KAMMARKOLLEGIET

Box 2218, 103 15 Stockholm
Besök Birger Jarlsgatan 16
Tel 08 700 08 00
Fax 08 20 49 69
E-post registratur@kammarkollegiet.se
www.kammarkollegiet.se